

زۀ د خزان

د پانږے پانږے سره

اورژیدم

رحمت شاه سائل

د کتاب نوم:	زۀ د خزان د پانږے پانږے سره اورژیدم
مصنف:	رحمت شاه سائل
چاپ:	ورومپے
کال:	ستمبر ۲۰۰۷
شمیر:	دوه زر (۲۰۰۰)
بیه:	سل روپے (۱۰۰)
کمپیوټر چارې:	عبداللہ
تائیتل:	زاهد اعوان

د چاپ ځای: دانش خپرندویه ټولنه-پېښور ۲۵۲۴۵۱۳

د سائل فون نمبرونه: 0932-300025

موبائیل: 0346-9302380_0300-9051925

درکونه:

- (۱) یونیورسټی بک ایجنسی خیبر بازار-پېښور
- (۲) پښتو ادبی جرگه ملاکنډ
- (۳) سلیم جالوان افتخار مارکیټ درگئی بازار-ملاکنډ ایجنسی

د زړه درزا م خړیکه خړیکه د سین ے نه و ته
لکه تقا تقا په بت کب ے د نین ے نه و ته

ایسا ے نه شو ے که م او بنکو ته جولئ ے او نیو ے
لکه چه مینه م د راز د افسان ے نه و ته

عشق ے ستا ضد رات ے قسم د ے چه دشمن بنکاره شو
نن م زړه درز که چه پنبتو د پنبتن ے نه و ته

په سره فضائ ے خه حیران غوند ے تصویر جوړو
خه شنه لوخره م د وین ے د چین ے نه و ته

هغ ے په خیال کب ے خدائ ے زده خومره زمان ے لرل ے
خو بس زما د خیال د سو ے زمان ے نه و ته

خومره گویا نه رنرا گان ے ئ ے په سترگو کب ے
و ے

د داغ شغله چه د وجدان د ائین ے نه و ته

حسن که اوخی د ابهام د کوره مری سائله
وه د وعد ے نیته پوره د بهان ے نه و ته

ترانه

يه د پښتون جهان د سوز وطن د ساز وطنه
اواز م اورے کة نه - راکه اواز وطنه

د گل د غيرے نه م
لکه شبنم را واخسه
خود بنروپه خوکو

په تام تل کرے دے فخر په تاناز وطنه
اواز م اورے کة نه - راکه اواز وطنه

زه په جمال پسے مرم
زه په جلال پسے مرم
زه ستاپه خيال پسے مرم

يه د جمال اود جلال درنگه ساز وطنه
اواز م اورے کة نه - راکه اواز وطنه

تہ د کلونو وطن
تہ د سندرو وطن
زہ پہ سلکو ولے یم

ما خو پہ تا کرے تل فخر پہ تا ناز وطنہ
اواز م اورے کہ نہ۔ راکہ اواز وطنہ

زہ چہ باران باران شم
ستا د دامانو سپرلی
زما پہ زرہ وریری

کلہ بہ ما پہ غیر کینے اخلے د اعجاز وطنہ
اواز م اورے کہ نہ۔ راکہ اواز وطنہ

خپل پستانہ سازونہ
درانہ درانہ سازونہ
د ژوندانہ سازونہ

کرہ خپل سائل ته ئے وزرے د پرواز وطنہ
اواز م اورے کہ نہ۔ راکہ اواز وطنہ

خه د په سترگو کبسه راوارول خمار د کرم
ستا د بهار خوانی نه خار سدا بهار د کرم
دومره داغونه د د تورو سترگورا کیره په زره
درته به خه شمارمه یو یو لاله زار د کرم
د درد و غم نه ختمیدونکے خزانی د راکرے
غریب سرے و مه بلا سرمایه دار د کرم
جانانه زه په مینه خه پوهیدم خه بوله و م
خنکه مین خنکه نادان خنکه هوسیار د کرم
تا وے چه مه وایه زما د سترگو نوره ثناء
ستام اونه منل بے خایه کنهکار د کرم
داسے که سل خله خدائے ژوند راکه، در خار به ئے کرم
تپر د یخ شه او که نه شه چه په دار د کرم
ما درته وے سترگے په وار پورته کوه مې به شم
هله قلا ر شوه نا قلا ره چه قلا ر د کرم
په نیت به خنک ستا د نظر د قاتل نه پوهیدم
پستون وم در غلم او بس د یو دیدار د کرم

د پیرزوینو د لوکے شم د سا ئل جانانه
چه د په تلو تلو کبسه راونه کاته خوار د کرم

د مینے راز کھ م پہ دار نہ کھ سنکسار م کئے
سر د ارمان کھ م سردار نہ کھ سنکسار م کئے

خپل تبری قام له م یوه د جانان اوبسکه غوارم
کھ م پرے ټول اولس خمار نہ کھ سنکسار م کئے

شاته د خپلو معنومہ پتوئے سره خالونه
کھ م پرے هر زره لاله زار نہ کھ سنکسار م کئے

زه د گل تخم یمه ما په بیابان اوکړئے
کھ بیابان م سور بهار نہ کھ سنکسار م کئے

ما د هغو سترگو د درد له میخانے مه شپړئے
کھ هر خونخوار زره م میخوار نہ کھ سنکسار م کئے

دلبران شته خودلداری بے له پیسه نه کوی
کھ هر دلبر زره م دلدار نہ کھ سنکسار م کئے

هغه د نیم نظر او نیم شان تبسم خو اوکړی
که م بلا که م بسیار نه که ستکسار م کئے

چه وینے خال ته او د خال خمار شبنم ته ورکړم
که لیونے م لاله زار نه که ستکسار م کئے

زما د درد شونډو نه سوز د شپیلے مه شوکوی
که م اوده جهان بیدار نه که ستکسار م کئے

ما د لوټ شوو گل د امانو تصور ته پریردی
که هر کمر م مرغوزار نه که ستکسار م کئے

جنج د خوشو ستورو د سپورمے د ډولے خیال له راکئے
که م د شپے کویوان تار تار نه که ستکسار م کئے

بیلتون د مالبر د الفت په زمانه کبے پریردی
که دا روان وخت م ایسار نه که ستکسار م کئے

گل پانړے نه سہی په ما د کانړی اووروی
که کانړے کانړے م فنکار نه که ستکسار م کئے

سائله بس یو هنګامه! خود جانان د

خند

دا ویرانی کٔ م بازار نٔ کٔ سنگسار م کٔ

SAMSOOR.COM

چه سپرلی سیزی د لمبو په زرۀ به خۀ تیریری؟
د گل دامانو گل میرو په زرۀ به خۀ تیریری؟

یو حقیقت هم چه په سلو پردو نه پتیری
د فن پارو او افسانو په زرۀ به خۀ تیریری

د پښتنو سترگه چه خوئی د فرشتو زده کوی
خدایه د ژوند د تماشو په زرۀ به خۀ تیریری

چه وطن جیل شی، شی بندی په کیسه گناه د جمال
د محبت د لیونو په زرۀ به خۀ تیریری

گلاب گلاب خمار خمار سترگه د پته کرلے
ستا د ازغو ازغو بنرو په زرۀ به خۀ تیریری

چه دے د جام د ویرے ری، جام د ده د ویرے
وایه ساقی! د میخانو په زرۀ به خۀ تیریری

چه زلمی ژوند کنړی گناه، پیغله نازونه گناه
سائله ستا د ترانو په زرۀ به خۀ تیریری

او ما کابل ولیدو

ما به کابل کابل کوؤ، نن م کابل اولیدو
هغه کابل چه م د خوب چه م د خیاله جور دے
د نرگسی جانان د زرکو زرکو سترگو په شان
چه هر تصویر ئے د فطرت د خط و خاله جور دے
لکه د مینے د اسمان د تال اووہ رنگونه
اووہ لرونه لونگین د خپله تاله جور دے
د کوه قاف د بساپیرو د تصور مملکت
لکه د ناز لکه ادا د خپل جماله جور دے

خوک خه خبر دی چه ما پت په زرہ کنیے ټول راوړے
لکه د کوتو د جانان نه م غانتبول راوړے

پیاز د وی خیر دے خو په نیاز د وی خوړو ملکرو!
کنډر کنډر د وی خو وی د د پښتون کابل
چه د وطن ایمان په هر تندی کنیے اوموسیږی
یوه گهړی د وی خو وی د د ژوندون کابل
چه هر کردار ئے وی ژوندے په مینه، مړ په مینه
چه شی د مینے افسانه لکه افسون کابل
چه خبر لوخ ئے هر تصویر شی د حلمو فکرونو
چه ئے موضوع چه ئے عنوان شی د مضمون کابل
چه په تئیرو وکړی حمله اور اور کی خیالونه
چه لکه شال خور شی په زرونو سباوون کابل

چه ئے مرغئے سندرے بیا د خط و خال اووایی
چه ئے ثناء منکرے شونډے د جمال اووایی

کابل منم چه د بارودو بوئی به هم وی پکنسے
خود کلونو ورمے هم ترے چرتہ تلی نہ دی
کابل منم چه گتے لوتے شوتالا والا شو
خولا ئے غرونه د خپل حایه خوزیدلی نہ دی
کابل منم چه ئے بنرونه په لمبوسوی دی
خوسندر بولے مرغئے لاترے الوتلے نہ دی
کابل د داسے ژوندون بنا دے چه ئے مرگ سترے که
د حلمو سترگے ئے له مرگه رپیدلی نہ دی
کابل زرگوننه حادثے او زلزله ولیدے
خود چا زرونه د یوشوره غورزیدلی نہ دی

کابل کابل دے په هر حال کنسے به کابل یادیری
چه دا دنیا وی خوا باده، دے به تل یادیری

کابل یواخے د بناست د خیال شهرت نہ لری
کابل مٹاک هم دے، سنکین هم دے، فولاد هم دے
کابل یواخے د بیلتون د ساندو غولے نہ دے
کابل ساقی هم دے، شهید هم دے، مراد هم دے
کابل جلال دے خوک د سترگے پرے اونہ سوزوی
کابل کلتور هم دے، دعا هم ده، امداد هم دے
کابل خه داسے د ژوندون میله کنسے ورک هم نہ دے
کابل دے زره د ایشیا په دنیا یاد هم دے
کابل چه خوک رنخورول اوغواړی، رنخور به ئے کړی
کابل عظمت هم دے، دولت هم دے، آزاد هم دے

کابل د ډیرو خیالولو عظمتونو کور دے
کابل تش نوم نہ دے د مینے د ننگونو کور دے

ما ورله يوره د خپل فکر او نظر کلونه
 ما که ترے راوړه سره اورونه سره کلونه م کړه
 ما ورله مينه يوره مينه د پښتون د وفا
 ما که ترے دورے په سر هم راوړے شالونه م کړه
 ما ورله يوره د سندرو د دردونو خواړه
 ما که ترے ډير تراخه هم راوړه شربتونه م کړه
 ما پېښور پېښور خيال د حان سره ورے و
 د خپل غفور ليوال^(۱) سوالونه جوابونه م کړه

که د هغه حائے جانان او خندل که ما اوژرل
 هر څه چه اوشو په يو تار مو زړونه هم او تړل

د ماهيپر^(۲) نه اخوا هغه سحرگره هوا
 اوس هم زما د زړه په دشت کښه خوشبوئی شی گرځی
 د هغو لارو کوڅو ورکو کوڅو ورک خيالونه
 زما د خيال په دريچو کښه پسرلی شی گرځی
 د هغه ښار د هر سحر هر مازيگر نندارے
 زما په ذهن کښه جنون شی او مستی شی گرځی
 د هغه خلکو الفتونه او د سترگو حملے
 زما د روح گلشن ته راشی ليونی شی گرځی
 د هغه ښار دانش دانش او اسد جان اسد جان
 چه هر دیدار ته مخامخ شی الوانی شی گرځی

د سروبی غونډی زما زړه کښه کيردئی کيردئی شی
 هره بار ئی، باره، څه کل کل، څه کلئی کلئی شی

(۱). غفور ليوال يو ښکلیه ځوان شاعر چه زما د يو نظم په جواب کښه ئے ډير ښکلیه نظم ليکله و.

(۲). ماهی پر هغه سرک چه اخوا ترے کابل دے.

ماد کابل د شاعرانو وسوسے تلوسے
په خپلو سترگو کبښه خوبونه هسه اوگرخول
د هغو شونډو، هغو سترگو د رنگونو خمار
مام په زړه د پرهرونو هسه اوگرخول
هغه پستو پستو نظر هغه تاؤ کړی بانړه
ما په نظر کبښه د گلونو هسه اوگرخول
هغه رانړه رانړه تندي گلاب گلاب خالونه
ما په ليمو کبښه د خوبونو هسه اوگرخول

زه لا د هغه تماشاو نه ليونې گرخمه
زه لا حلمې زه لا حلمې زه لا حلمې گرخمه

هغلته هر خو که د باغ بالا نښه نه وه
ما په خپل زړه کبښه د هغه نه يو تصوير راوړه
هغه ميوزم چه ئه همه مجسمه ماته و
ماتره د روح په ائينه کبښه يو تائير راوړه
هغه د غره نه دواړو غاړو ته تاؤ شوې کابل
د هغه غره ديوال م غاړه له زنخير راوړه
هغه کنډر کنډر کوخه لکه گويانه ژبه
ماتره خيالونو له خوبونو له تقدير راوړه

چرته به خم او د کابل په غره به تال اچوؤم
د ژوند د نوو تماشاو په سر به فال اچوؤم

خم به چه بکل کړم د کابل د شاعرانو شونډه
چه ئه په شونډو د ازغو په حائے گلاب خواره کړم

چه په سرو ډزو کښه هم اولیکي نغمه د مینه
چه ئه په زرونو لاس د مینه د کتاب خواره کړم
خم به چه بڼکل کړم د کابل د سندر غاړو تندی
چه بیا په لور اواز سندر د الفت اووایی
چه فضا کانه سندر یزې شی مست مست شی زرونه
چه خه خو حال د کائنات د کیفیت اووایی

چه لازواله شی په هر حال کښه نغمه د ژوندون
چه مستقبل شی رنگ رنرا، گل او سپرله د پښتون

کابل که کانړه د په زره کښه به ئه کور جوړووم
د دغه کانړی د وجود نه به صنم تراشمه
هغه چه الوزی بلا بلا ریگونه پکښه
په هغو لارو او کوڅو کښه به خپل خان شیندمه
په هغو خړو خړو تپو خړو خړو کښه به
چرته غانپول، چرته ریده، چرته لونگ کرمه
چه شاعری لکه سمسور سپرله خبره اوکړی
چه کړم په خانکه خانکه، گل بل لکه شمع شمع
چه کړم همه میله میله اختر اختر کابل
چه سترگه سترگه کړم کابل نظر نظر کابل

دده نه پس که سائل مری په زره به ئه داغ نه وی
خو چه یو کور نه وی، چه بل پکښه چراغ نه وی

د پستنو غرونو چينے د بے چيناره نۀ شي
هيخ يو چينار د بے مرغو او بے چناره نۀ شي

ليچے د چرے خالي نۀ شي د بنکرونه د چا
مازيکری د د گودر بے شرنکهاره نۀ شي

د خوبه دکے دکے کيږي د هر ستوري سترگے....
سپورمئ خبر کړئ چه په غرونو کيږي ايساره نۀ شي

زهر کنډير شي ژوند، د ژوند لاش په اوږو گرځوي
سرے تالابنۀ دے خو چرے د بے ياره نۀ شي

چہ ستا تر کورہ پہ کیرہ ورہ لار تانہ کورم...
نیغہ دِ ہیچرے زمونیر د نصیب لارہ نہ شی

یولیونی تہ م د مینے د معنے اووئیل
ہنہ وے ہر خنکہ چہ شی خوبے دیدارہ نہ شی

دنیا خبر کئی چہ د ڀز د غیر نہ ژبہ پریکری
زمونیر دنیا پہ خوب اودہ دہ چہ بیدارہ نہ شی

راسرہ غم دے چرتہ ما د زمکے لاندے نہ کپی
مینہ د خپل خیال د اسمانہ راگزارہ نہ شی

جانان تہ ہم کہ م سربسکتہ کہ نومر بہ شمه
زرہ م کاواک نہ شی، بے سرہ، بے اختیارہ نہ شی

چہ شوک پہ کونک سپرلی کبے ہم جانان لہ کل ورنہ کپی
خدا یہ! زما خاورہ د داسے خوار و زارہ نہ شی

تازہ کوے کہ خامخا پہ زنہ ورک خالونہ
دا کار بغیر زما د زرہ د لالہ زارہ نہ شی

د سائل روح بے قراری د خان سرہ راوری
چہ بنائست کل کل شی نو خنک بہ بے قرارہ نہ شی

اوس ازاد شوے غلام

ما نن پہ دے ہکله پہ حان باندے یو سوال اوکرو
د غلامئی دور او دے دور کنبے فرق خہ دے؟
دھن د ډیر فکر نه پس، بس یو جواب راکرو
د غلامئی دور کنبے
به خودکشی گناه وه، جرم به و
د غلام مرگ به د مالک دپاره
وه د تاوان او د نقصان خبره
نن سبا دومره غلامان ډیر شوی
چه نه ئے ملک، نه ئے مالک قبلوی
ورله زاره مالکان
د خاندان د جوړولو منصوبے جوړوی
او که خوگ اوغواری چه حان قتل کړی
نو یو مالک ئے هم گناه کڼړی نه جرم کڼړی
نن هر سرے ازاد دے
که حان وژلے شی نو ډیر په خوشحالی د مړ شی
دغه کار شی کولے
ډیر په ازادئی د مړ شی
هیڅ پابندی پرے نشته
اوس ازاد شوے غلام

○

دا لکه نرکس بیمار بیمار کاتہ م اووژنی
دا نادانے سترکے او ہونسیار کاتہ م اووژنی

داسے سترکے پتے بانرہ زر زر بسکتہ پورته کری
دا بے وارہ غشی اوپہ وار کاتہ م اووژنی

کرنیے م پہ زرہ شی کرنیے واخلی د تصویر شکل
دا دلبرانہ خوئی او دلدار کاتہ م اووژنی

زرہ م وینے وینے کری کل کل ئے کری کلشن ئے کری
دا بہار بہار سدا بہار کاتہ م اووژنی

دا چہ سائل اونئ وژنی مری سائل پہ دے

هغه پامته دار او منت بار کانه م اووژنی

SAMSOOR.COM

○

د بهارونو نه رنگ چرتہ رنځا چرتہ تلے
د گل د شونډو نه ادا او خندا چرتہ تلے

نه پکښی گل راپربوت نه ترے لمبے پورته شولے
د یار د لپے نه بسیرے او دعا چرتہ تلے

هر چا ثواب له قتل کرے نادانی د مینے
د مینانو نه د مینے گناه چرتہ تلے

هر لفظ خالی جولئی نیولے ده حیران ولاړ دے
د دوئی د مخ د ائینو نه معنا چرتہ تلے

ما درنه خوب تختوی ما درنه خوب وری لیونئی
چه ستا د لیچو د بنکرو نه شنځا چرتہ تلے

جانانه ستا غم غرومه ناست يم
ديوے د اوبسكو بلوؤمه ناست يم

پريوزم ستا د ياد د گل په لمن
لکه شبنم خان ورؤمه ناست يم

زما بلا مينے بلا د واخلم
گوره ما شپه خوري زه شپه خورمه ناست يم

را د که يوتار د پريشانو زلفو
پرے خپل تازه پرهړ کنېمه ناست يم

د شپے خلوړ پارہ خلوړ موسمه
د زره په تار تار ټنگؤمه ناست يم

بس چه شو يو حُل غاړه په غاړه سره اوژاړو
حُه چه لږ په چغو چغو دواړه سره اوژاړو

لږ ساعت ددے بُتکي په شا، شاته رااوکوره
درغلم درخلم چه په ولاړه سره اوژاړو

راشه يه زما د مينے تک توره سپيره بخته!
کډه د جانان د کلي لاره سره اوژاړو

هغه ليونئى لارے کوخے خو لارے شارے شوے
حُه زړه! چه په واز کومى په شاره سره اوژاړو

حُه چه د "جيندى" اود "خيالى" سره سيالى اوکړو
حُه چه ئے يو شپه په غاړه غاړه سره اوژاړو

حُه عشقه راحه چه اوخو دشتو ته دامانو ته
حُه چه پشکال هسے د هاره سره اوژاړو

نښتے په مرئى کښے غريو نيولے اسونلے سائل!
حُه چه ورشو يه ملکرو واره سره اوژاړو

کله لکه سور کلاب او کله د لمبے په شان
یہ مینے تصویر د زه لمبه کرم که کلاب ئے کرم
ستاد اندرون تارونه ماتہ خه وئیل غواری
ته که خفه کیرے نه جانانه چه رباب ئے کرم
لرے شونډے پرانیزه بس دومره راته اووایه
شور ئے کرم که اور ئے کرم تپ ئے کرم که تاب ئے کرم
زلفے د زما د تصور مرئی ته پریوتے
سوال ئے کرم د ژوند، که د لحظه لحظه جواب ئے کرم
ما خو ستاد زره د دشته ټولے غوټی گل کیرے
اوس پرے ته سکون پیرزو کوے که اضطراب ئے کرم
اوس خوشمع هم لمبے لری او پتنگ هم سوزی
خه که نه اوس اووایه کنه او که ثواب ئے کرم
ما تاله په دوه سترگو کبے دوه اوبسکه راوری دی
اووایه طوفان، که سمندر او که سیلاب ئے کرم
تاچه خپل سائل په تندی بیکل که بختور د که
راز ئے کرم رموز ئے کرم سندره که کتاب ئے کرم

یہ زما مینے

یہ زما "مینے" لیونئی سپیلنئی مینے زما
زہ چه ستا حُسن تصور کرم ستا تصویر ته کورم
په زرہ کبے وایم چه دا زہ گنے اوس اوزیریدم
چه په خپل زرہ لیکلی شوی ستا تحریر ته کورم

تہ ماتہ اووایه تہ هغه فرشته خونہ ئے
چه د ازل په ورخ ئے مالہ خہ لیکل په زرگی
شونبے ئے سرے وے او خالونه ئے په مخ موسیدل
مالہ ئے تور سوی داغونه کینسودل په زرگی

یہ زما مینے لیونئی، سپیلنئی مینے زما
چه په رومبی نظر مو اولیدل حیران وو دواړه
مونیر په یو بل پسے د ذهن پانړے وارولے
جوړ د ازل نه مونیر د یو بل په ارمان وو دواړه

ستا د خبرو په اهنګ کښې زما غږ ورکيدۀ
زما د غږ په تپ او تاؤ کښې ستا اهنګ ورکيدۀ
دواړه په يو بل پسې ورک دوه بې قرار روحونه
دواړه د يو بل د جذبو په رنگ کښې رنگ ورکيدۀ

خومره جدا جدا وو خومره څنګ په څنګ اوسيدو
څنګه وو بيل، څنګ د يو بل په رنگ کښې رنگ اوسيدو
زه ؤوم "ريدې" ته م يو سپردې غاتبول څنګ ته ولاړ
څنګ د رنگونو د بهار خوا کښې بدرنگ اوسيدو

يه زما مينې ليونئ سپيلنئ مينې زما
خه ډيره ښه شوه چه ته راغلي او کويانه د کرم
زه د خوبونو د جهان د تصور باشنده
د خوبه وينې د کرمه ورک د خپله خانه د کرم

اوس رانه مه خه چه اباد کړو دا د زرونو جهان
راشه چه گل گل کړو د نوؤ پرهرونو جهان
چه غورز تکونه کړو شور شور کړو د خوبونو جهان
جنت جنت کړو د زره چاؤدو ارمانونو جهان

يه زما مينې، ليونئ سپيلنئ مينې زما
چه په يو بل کښې سره ورک شو سره مينه او کړو

"تخلیق"

هغے پہ زیر الوتی رنک پہ وچو وچو شونڊو

بے ساه بے ساه اووئیل سوری ته شه!

بیا ئے پخپله درزیدونکے سینه

زما لاس کینسودو، او خپل لاس ئے زما پہ زرگی

بیا ئے زما سترگو ته

لر پہ زیر زیر اوکتل

بیا ئے وے داسے لمحہ خنک لمحہ وی

چه د همه جهان مئینے خوانئی

ورته اوبه اوبه شی اوپسخیری

بیا ئے پہ ویره ویره

چاپیره زر زر سترگے وارولے

وے بله دا چه په دے ټول جهان کبے

نن داسے خائے ما ته په کوته که تہ

چه ئے د ټولے دنیا

یو جنت او یو کلهستان

سیالی کولے نه شی

ما وے چه ستا دا وارخطا او بے قراره نظر

ویره اخسته نظر

چه ئے زما په سترگو خو قسمه حملے اوکړلے

دا لمحہ دومرہ بختورہ وہ چہ
ورته د دے دنیا د ژوند ټولے لمحے اودریدے
ټول کائنات خاموش وو چرتہ هیخ شی رپ نه وهه
چرتہ کبے پانرے هم ساہ نه اخسته
دوئمه دا چہ د لمحے نیمے په دے دیدن کبے
چہ د حالاتو قاتلان راته په سر ولاړ دی
زمونږ په حوانو لیونو مخونو
یورنگ ټکاؤ نه کوی
بیا هم ولاړ یو او یو بل ته کورو
دا حائے ددے دنیا
د هر جنت او هر کلسان
د هر سپرلی نه هم سیوا بکلے دے
هغه د دغه "سوال" په داسے جواب
زما د شونډو نه بوسه واخسته
داسے بوسه چه پرے ایمان تازه شی
داسے چه داسے بل جهان تخلیق کړی
داسے بوسه چه زما ورک شخصیت
بیرته را اوزیروی
ددے نه پس هغه په منډه لاړه
په خپله لویه دروازه پناه شوه
روح ئے زما د روح لمن نیولے
د خان سره یورله

بکله د تخلیق د حوانئی سترگو ته راغله وه
دا دنیا د نوی پیغلتوب په شان بکله وه

هره تمنام لکه شمع سوزیدله وه
هره ولوله م لکه اوبسکه خچیدله وه

میری ورله نه ورم مستقبل ادیره نه کنرم
ما م د ماضی لمحہ لمحہ ژوندئی ساتله وه

هسه په دے لار په تیندکونو باندے نه تلمه
دا لار د جانان سترگو ته نیغه رسیدله وه

خپل قتل م اولید، ستا قاتل نظر م هم اولید
سترگو د نن داسے تماشه راته بخیسله وه

اوبسکه م خوره نه شوه طوفان ترے نه پیدا نه شه
داسے د د پت وړک تبسم په تار تړله وه

هغه حادثه لکه تصویر په کاغذ پاتے شوه
کومه حادثه چه د سائل قلم لیکله وه

لکه چه ژوند کړی په ولاړه کبسه صنم وی روان
داسه م فکر د فن کور ته په قدم وی روان

ستا د جبین د تصور په کومه لاره چه خم
یو خوا ژوندون بل خوا اجل راسره سم وی روان

تخلیق یوه معنا پیدا کړی فن ترے سل جوړے کړی
په حائے ولاړ نظر ډیر لرے د صنم وی روان

گل او سپرلی له باران غواړی کلیوالے مینه
چه ئے په یو لاس کبسه غاښول بل کبسه شیشم وی روان

داسه م اوبسکه درپسه باران باران شی په مخ
لکه جلوس چه په صحرا کبسه د ماتم وی روان

ترقی نه داسه د ذات غم دنیا یو کله کله
لکه د خپل ژوند قتل عام له چه عالم وی روان

چه روح ئے ستا د قدم تال په لاره اوځنگوی
ستا د سائل د خیال په کوټو کبسه قلم وی روان

سندره

څړيکه د درد ژبه ده
درد د پرهـر ژبه ده
گل د سپرلي ژبه ده
اور د دلبر ژبه ده

دلته په دغه ژبه
پوهيدل ډير گران دي
که د ادا ژبه ده
که د نظر ژبه ده

زلفه ئه يو تماشه
جبین ئه دوه ننداره
هغه د شپه ژبه ده
دا د سحر ژبه ده

په اوچو شونډو چه م
لگي مرهم اولگي
داسه لونده لونده م
د ستمگر ژبه ده

کیلے مانے د مینے
مینہ ژوندئی ساتی
کیلہ د مینے د جنگ
اوشور و شرژبه ده

ماته کنخل هم کوه
خوپه پستوئے کوه
پستوزماد وطن
دلر او برژبه ده

زه په پستون وطن کسے
په خه خه ناز اونه کرم
پست پستنه معشوقه
وفاد نرژبه ده

سائل ته ډیر دردونه
ورکه مالدار ئے که
درد د تصویر ژبه ده
درد د هنر ژبه ده
کل د سپرلی ژبه ده
اور د دلبر ژبه ده

خه په غرور باندې قيمت د خپل ارمان راکوی
وخت چه په ګوتو کېښي رېښي رېښي ګريوان راکوی

د سرمائې د مستې نوې سبق نوې پيغام
مانه د ورک وجود د شتو د احساس توان راکوی

غمژن به هم وي خو اوس هم ادا ادا د وطن
هر خه هم هڅې په خار او په قربان راکوی

يوه ورمه د هر موسم په باد کېښي داسې هم وي
چه ماله نېسې نېسانې د خپل جانان راکوی

ستا د يوې خندا زره به پرې هم ورنه ګرځي
که څوک په دې سودا کېښي تخت د سيلمان راکوی

د محبت د کلي هر دستور د ژوند نغمه وي
جانان م کله کله گل هم په ډيران راکوی

سائله دار او ديدار دواړه خپل نصيب او ګنډه
چه اشارې جانان د نوي امتحان راکوی

محبٲونہ پہ منطق او فلسفہ نہ کیری
دا سبق داسے دے چہ دا پہ مدرسہ نہ کیری

د شک د ہرے لارے سرچہ حئی ابہام تہ رسی
د مینے لوبہ د تصویر پہ تماشہ نہ کیری

کاسے د سترگو چہ پہ سترگو کسے راوانہ روے
زما د زرہ تسکین پہ بل قسم نشہ نہ کیری

چہ ئے چپے چپے لہ غارہ ورکولے نہ شے
د سمندر سرہ یاری پہ کنارہ نہ کیری

مینہ خوژوند دے نغد زرگے غواری د زرہ پہ بدل
د ژوند سودا خود نسیاوؤ پہ نیتہ نہ کیری

کہ خپلے اونسکے ورتہ اچوؤم کہ وینے د زرہ
نہ دے ممکن، د "کاریگر" پہ تجربہ نہ کیری

په سر ئے کړخولی یو بازار په بازار
مونږ ژوند کړے د داسے کاروبار په بازار

سرونه مو پرے تاؤ کړه خو سرونه مو ترے راوړه
شو وازے سترگے پاتے خریدار په بازار

کرم نه یو که د سترگو نه مو سره بخرکی دانگی
راغلی یو د زرونو د ازار په بازار

د سوال په تصور مو هم د لاسونه ساه خيژی
مو دے اوشوے چه نه کيږي روزگار په بازار

په سور نمر کيږي په سرو لمبو کيږي پلے خيے ولاړ يم
په کوم امید د خه په انتظار په بازار

"نرگس" هسے بیمار، لکه "ریدے" غمژنے سترگے
قیمت خه د داسے لاله زار په بازار

سائل د بيلتانه د ليونئی ټپے نه مخکيږي
کړه چغه ياره چرته ئے در زار په بازار

زۀ او "پښتون"

تۀ د تقسیم شوی پښتون ژبه ئے پښتو ئے
زۀ د تقسیم شوی قام شاعر یمه سائل یم

تۀ ئے سمندر زۀ د چپے زغمم ساحل یم
ستا نه چه غافل یمه، د خپل ځانه غافل یم

SAMSOOR.COM

خپله ژبه

زه م د خپلې ژبې کومه کومه

بد نصیبی او ژارم

چه غلامی وه نو هم

دا وه غلامه ژبه

چه ازادی شوه نو هم

دا شوه غلامه ژبه

نه د اسکول ژبه شوه

نه د کالج ژبه شوه

نه د دفتر ژبه شوه

نه د قانون ژبه شوه

سره ددے چه د زرگونو کالو

د یو ډیر زور قام مورنئی ژبه ده

د بیگانگئی په داسے سور انگر کبے

هم خپله لار غبروی

خپله خرپوسے کوی

که ئے پخپله په ځان زره هم سوزی

خو په ځان ناز هم کوی

ولے ددے باوجود

نن سبا حال داسے دے

چه دا ژوندی ژبه، د ژوند او مینے جوړه ژبه

په یو بے رحمه مصنوعی ادبی

او سماجی ماحول کبے

د خپله ژبے نه زورنده ده خو

بیا هم د ژوند او محبت سندرے

په خپلو چاؤدو غوڅو غوڅو شونډو

په غوڅه ژبه وائی

زما نشه زما سرور زما شراب جانان
زما ژوندون زما سپرله زما گلاب جانان

بويه كه راشي كودر بويه كه ترے اوخيژمه
داسے لاهو كرمه د سترگو په درياب جانان

عمرونه تير شو خود د دے مرحله تير نه شومه
سوال خوم اوري ولے نه كوي جواب جانان

زما په شونډو كېسے سندرے هسے نه غريږي
زما په زره كېسے غريده لکه رباب جانان

تر عمره عمره ئے د ذات د كوره ويسته يمه
دے م په هره كناه خور لکه ثواب جانان

په زره م بل تصوير او بل تصور نه خائيري
داسے خراب كرمه زه خپل خانه خراب جانان

سائل د مينے مبلغ سائل د زره جوارگر
زما نغمه زما غزل زما كتاب جانان

د نوے پیرے راتلو پہ نوم

نوے کال نوے اختر نوے پیرے ده

جانہ راشہ، جانہ راشہ

ماتہ گران جانانہ راشہ

چہ مونیر ہم د هغه لوءے خدائے پہ دربار کبے

یوہ داسے دعا اوکرو

چہ زمونیر زرونہ درزیری

چہ زمونیر شونڈے رپیری

د وطن ٲول اختر ونہ

د دامانو بهار ونہ

راتہ ٲول پہ تماشہ وی

د شبنم د زرہ داغونہ

د گلونو کریوانونہ

راتہ ٲول پہ تماشہ وی

چہ زمونیرہ دعا کائے او سندرے

ترجمانے د ژوندون وی

او ستائے د جمال وی

چہ جمال وی او ستائے د جمال وی

چہ نعرے وی او غوبستے د وصال وی

داسے ژوند داسے هنر داسے کمال چہ

زوال نہ لری جانانہ

لکه د باد م نِن د خيال په بنږ الوتے جانان
لکه د غريو م د مرئی غوتہ کيسے نښتے جانان

ککئے د سترگو اوس ککئے زما د سترگو نه دی
په ائينه کيسے د نظر م ننوتے جانان
خو که م ډير په پرهرونو کيسے د زرۀ نغيسے و
لکه د خريکه م د درد د کوتووتے جانان

دا هسے نه ده که خوئی بوئی د باچايانو لرم
په ملنگئی کيسے م که خدائے غمے د کونے جانان
په خان ئے پوئے نه کرم تس نس زرے زرے ئے کرمه
لکه د تندر م په سر دے راپريوتے جانان

سائل يم دا دے خپل ټوټے کچکول م غارے ته که
گرخم کوخه په کوخه کورمه بے پتے جانان

نہ م د لاس کربنو کبے و نہ پہ تندی کبے جانان
مینے در حار تام تصویر کپو پہ زرگی کبے جانان

هغه چه یو خُل مو محفل و سره کپے پکبے
اوس راته بنکاری پہ هر زیر مازیگری کبے جانان
زما د عشق حوانی د کلو پہ لمبوسوے ده
ما نه ورک شوے دے د حُسن په سپرلی کبے جانان
د اودربدو امکان م نہ لری باران د سترگو
چه راته خاندی د هر گل په کتوری کبے جانان
سحرم هرے اوبسکے گل په کریوانه کپے دے
ما چه ژرلے کله هم په مانسامی کبے جانان
ماته په وینو کبے د ژوند د خندا چل زده کوی
زما د خور زرگی د داغ داغ په ریدی کبے جانان

سائل د سپردو کلو خواته زندگی تیروی
سائل کرلے دے د مات زره په کودی کبے جانان

وطن ته راشه

مسافره خپل تالا وطن ته راشه
پسرلی راوله بيا وطن ته راشه

اوبسکه اوبسکه په بنړو کبسه که حصاره
په سندرو په گدا وطن ته راشه

سوزيدلے گل درے په گلوسرے که
غواړی گل هره صحرا وطن ته راشه

لر په سپينو جامو خړے خاورے باد که
لر د مينے د کناه وطن ته راشه

بے لوتکودی سینه د لوتکینو
د لوتکود صحرا وطن ته راشه

هر بته هره لار سترگه سترگه کیری
دا کوخه غواری بکلا وطن ته راشه

د دروغو په بانو نه کیری مینه
په رشتیا لږ د رشتیا وطن ته راشه

د الفت د فلسفه پاتې سبق له
لیونیه د لیلی وطن ته راشه

په پردو کبسه سره ورک وی نه شته کیری
د باقی او د بقا وطن ته راشه

په خپل خیره کریوانه به د هم ناز وی
د ژوندون د تمنا وطن ته راشه

په خپل سر کبسه خپل غرور در سره راوړه
د دادا او د بابا وطن ته راشه

خالقان چه د تیرو دربانده بلوسی
په تندی راوړه رنرا وطن ته راشه

د نرگسو خوشبوئی درسره راوړه
د غانټولو د بيديا وطن ته راشه

د "ریدی" د زړه د داغ د شغلے شوخه
د زیرکلی د خندا وطن ته راشه

د چنار د بام په سر ټپه شروع کړه
د نغمو د انتها وطن ته راشه

پرهرونه د د زرونو لارے څاری
راشه راشه مسیحا وطن ته راشه

که ئے وړے هم وړ سترگے خوبه نه ئے
لوئے وطن دے پستونخوا وطن ته راشه

د زرگی داغونه ټول درسره راوړه
د خالونو د رنرا وطن ته راشه

درنه سر نه غواری، سر در سپاری راشه
راشه راشه، بے بها وطن ته راشه

په پردی اسمان پردئی "زهرا" څه نازوی
خپل اسمان او خپل زهرا وطن ته راشه

په پردی وطن دانا بنده نادان وی
یه نادانه یه دانا وطن ته راشه

الفتونه د وطن د نیکلو خوند کۀ
د زرگوټو د درزا وطن ته راشه

سودایان کړی خیالولی بنائستونه
روغ روغ خلک د سودا وطن ته راشه

چا خپل جنک دے په پردی ټوپک کټلے
مونږه پوئے که راهنما وطن ته راشه

یو به ورک ئے، بل به ورک په ځان پسے ئے
ځان به دلته کړے پیدا وطن ته راشه

په خپل کور په خپل وطن سرے، سرے وی
په غربت کبسے وی باچا وطن ته راشه

د سائل د تخلیق توان له قوت راوړه
دلته هر څۀ دی بلا وطن ته راشه

نوعے کال ۲۰۰۷ دولس بجو نه تر دوه بجے

○

زما د عمره عمره سره سم، غمه جانانه
ته چرته ئے تر خو به درپسے مرمه جانانه

تر خو به درپسے ورک یم د هجر په دشتونو
په سر به د د غم پیتی تر خو ورمه جانانه

دعوه م وه چه زه ستا لیونے او سپیلنے یم
بس دومره که را مخ چه در لوکے شمه جانانه

اور ئے بل دے پہ لمنہ جانان راغے
د خپل ویشتی پہ پوہستنه جانان راغے

لولکئی چہ م د سترگو پیرے بنیریری
د کلونود وطنہ جانان راغے

وخت د سرہ نن تئیرے دی تبستیدلی
نن جونگرے تہ د ننه جانان راغے

پہ بکالو ئے د خپو سا را پکبے راغله
ساہ م اووتہ لہ تنہ جانان راغے

وختہ نن زمونر تر منخہ رقیب نہ شوے
ستا بلا بلا مننہ جانان راغے

تا خو وے چہ تر قیامتہ بہ رانہ شی
د سائل زرہ دروغژنہ جانان راغے

يو خيال

زه تمام عمر په خونخوارو لارو تلے یمه
سرکه زما هم سلامت وی سلامت به خه وی

زه د ټوټے وطن، تالاقام، ورکے ژبے شاعر
زما د فن عظمت به خه قدر و قیمت به خه وی

حساب کتاب

دومره زر قیمت د نظر مه غواړه جانانه
زړه خورانه داسه په شرمه غواړه جانانه
دا د ژوند میرے دی، خوبولے گل میرے نه دی
سوری د گلونو په سرمه غواړه جانانه

○

اوبسكه ؤوم جانان په بنږو زورند كړخولې ؤوم
سترگې ئې په خپله خڅيدې زه ئې ساتلې ؤوم

ته لکه سپرلې د خپل ديوال په كشمالو كښې ورك
زه لکه "ريدې" ؤوم په دامانو رژيدلې ؤوم

هرې روپئې ته م يارانو ضد وئيلې دې
داسې م پښتو په خپله غيره كښې نيولې ؤوم

ما پر بلے کرے موندے نہ دی د نرگس دیوے
زہ خوم د خیال مزار لہ ہرہ شپہ راغلی ووم

گل ووم خو پہ سور اور کبے چہ ہم تازہ ولاڑ وومہ
ستا د وربالہ سیلئی سحر ماہنام چیرے ووم

مہر بہ ئے وودغہ حس چہ نہ یم پیژندلے چا
اور ووم دے ہمہ پستون وطن تہ لوکیدلے ووم

رپ قدرے م ہم وھلے نہ دے مودے تیرے شوے
یوتار د زلفو داسے بند پہ بند تیرے ووم

کوئے خہ کہ چا شونڈے راوری ہم خور شوے یم
زہ لکہ شبنم دگل د غیرے نازولے ووم

دا د راتہ خنگہ غنے لارے تہ رانیکلی دی
زہ خو مینے ٲول عمر پہ سرو غنو رانیکلے ووم

دا خو اوہکے نہ وے خخیدہ م درد د سترگو نہ
داسے دے پہ زرہ کافرو خلکو دردولے ووم

ستا نظر د زرو نہ ووجور لیدے د نہ شومہ
زہ سائل فنکار وومہ، د فن د دنیا نیکلے ووم

مینہ موہم کرے دہ جنگ او شر موہم کرے دے
جنگ شر موہم کرے د کلو کر موہم کرے دے

ہنے منکے راؤرے ما پسے کچکول د نظر
د مازیکر د تماشو کودر موہم کرے دے

مونیر کله کله د سپرلی نہ سترے سرے ہم وری!
او پہ یو پال د خنکیدو اختر موہم کرے دے

مونیر د رنجو پہ خائے پہ وینو تورے کری سترے
د خونپرو لارو کوخو سفر موہم کرے دے

مونیر د یو بل د پستنے مینے زرہ ہم ساتلے
وعدہ مو کرے د وعدے باور موہم کرے دے

مینہ خو مینہ وی تر منخہ لرو بر نہ منی
خپل غم مو خپل وؤ غم د لر او بر موہم کرے دے

دیدن لہ کله غوبستی مونیر د چنارونو سوری
پہ بلو کپرو لمبوہم پہ نمر موہم کرے دے

سائلہ مونیر مینے د چا غلامے کرے نہ دی
چہ د "جانان" پہ سر وؤ ننگ لبسکر موہم کرے دے

سندره

ژوند د چائے جان د چا
جان د چا جانان د چا
مينه د چا حان د چا
حان د چا ارمان د چا

اووايه جان اووايه
اووايه په سرو شونډو

ته زما ژوندون ژوندون
ته زما د زړه قرار
ته م افسانه افسون
ته زما بهار بهار

ته م ليونې جانان
ته م سپيلنې جانان
ته م د پرهر گلاب
ته م پسرلې جانان

اووایه جان اووایه
اووایه په سرو شونډو

ستا لیونئی مینے م
کرو پرهر پرهر راتول
ستا نظر او ستا سترگو
کرو زما نظر راتول

ته م ئے نظر جانان
ته م د زره سر جانان

اووایه جان اووایه
اووایه په سرو شونډو

ستا جبین او ستا جمال
دے زما مرکز د خیال
ما نیولے ستا په خال
دے د مینے نوے فال
ته ئے د سائل جهان
ته ئے د سائل جانان

اووایه جان اووایه
اووایه په سرو شونډو

ماسٽر ڪريم

يره چه سحر و جادو ڪه افسانه ڊڪريم
د فن فضا به وي تر عمره مستانه ڊڪريم

چه پڪڻي ڪوم ٻڻتون ته ڄان نه ٻڻڪاري مخ نه ٻڻڪاري
د ٻڻتونخوا هومره وسيع ده ائينه ڊڪريم

طنز و مزاح، ٽپه، متل او روزمره ئه ڙبه
خه په پخو ڪانڙو بنياد ده استانه ڊڪريم

ڪه ڇوڪ ڀر ويشي نه نوچرے د ڀر ونه ويشي
په لوٽ تالان هم نه ڪميري خزانه ڊڪريم

د پرون، نن او سبا کښې پکښې مه راکارې
زما نه هره چه وي، وي به زمانه د کريم

فال به پرې نيسي پستو، ناز به پرې کوي پستانه
ديره اوس هم اسانه نه ده يارانې د کريم

اوس پرې هم ژبه شي پوښي اوس پرې هم شونې سوزي
که ميخانه ده د کريم که پيمانې د کريم

مونږ پستانه مونږ د پښتنو وارثان د کريم
تاريخ خورې نه شي زمونږ نه بيانې د کريم

زره زره خاوره دتن به يې قيصره کرو د ژوند
کرو به وره وره خبره ترانې د کريم

د کريم هرې افسانه جوښي جوښي کلونه
په هر يو گل کښې هر تصوير دې جانانې د کريم

که سرتري پريوت خو د قام غرور تر پرې نه ونو
په ملنگي کښې هم انداز و شاهانې د کريم

ليوني کړي ئې زمونږ خوبونه هسې نه دي
دې د تخليق ديوتا پخپله ديوانې د کريم

زمونږ په گوټو کښې سائله دې قلم د کريم
فن مو په نوم د کريم، ليک مو په بانې د کريم

خبردارے

پہ کور دِ راغلل سیلابونہ - ڊوپیڑے وینس شہ پستونہ
سرتہ دِ کیری سازشونہ - ڊوپیڑے وینس شہ پستونہ

د زمانو نہ وروستو - ستا زیریدلے وجود
خوک شتہ کول نہ غواری - دا جنگ پہ دے جنگ دے
چہ ستا راتلونکے نسل - ہم چرے ساہ وانخلی
سامراج راؤرے داسے - ستا تر کوخے جنگ دے

درنہ چاپیره دی اورونہ - سوزیرے وینس شہ پستونہ

د چا جونگرے تالا - د چا بنگلے ڊیرے شوے
دا د اسلام جنگ دے - کہ د پیسے جنگ دے
وینہ پستون توپوی - سود ئے سامراج تہ رسی
وطن ئے خپل تالا کرو - خو جنگ پردے جنگ دے

لرپہ خپل حان اوکھ سوچونہ - ورکیرے وینس شہ پستونہ

دا چه کوخه کوخه د- د سرو لمبو دکه ده
چه گل دره گل دره- د د لوکو دکه ده
دا چه صحرا صحرا د- نن د سلکو دکه ده
دا چه د پوله پوله- د اسویلو دکه ده

دا په تا خوک کوی ظلمونه- ډوبیرے وینس شه پستونه

د خپل وطن گل درے- په لمبو خله سیزے
تاریخ په شاه تر اوسه- هیچا رابنکله نه دے
د خپلے خاورے بچی- په اور کبے مے ورتوئے
چا هیخ یو قام ټول عمر- غلام ساتلے نه دے

پردوله مے کوئے جنگونه- ډوبیرے وینس شه پستونه

خوک د اولس دلان- خوک د وطن سوداگر
د لوئے سامراج رضاکار- د لوئے سامراج غلامان
نه په اولس مئین دی- نه په وطن مئین دی
نه په پستون مئین دی- نه دی د دین خیرخواهان

پوره کوی خپل هوسونه- ډوبیرے وینس شه پستونه

پستونه نن له تانه- تاریخ یو سوال کوی
خان ور کول غوارے- که شته کول غوارے
اجتماعی مرگ او ژوند- نن په خپل لاس کبے لرے
خان ور کول غوارے- که شته کول غوارے

نن د په لاس کبے دی وختونه- ډوبیرے وینس شه پستونه

وطن د جنگ د خولے نه- راؤره د امن کور ته
جنگ د نفرت نسه ده- امن د مينے خائے دے
د رور په وينو کيسے نور- خپل فکر مه لمبوه
جنگ د نفرت نسه ده- امن د مينے خائے دے

مه خوروه نور نفرتونه- ډوبيرے وينی شه پستونه

دا خپله پاکه خاوره- مولره خوب ته پريږدئ
چه مو په سروکلونو- ډک خپل سحر اووينئ
دا پستنه وينے مو- بے خايه مه توپوئ
چه خپل سپرلی اووينئ- چه خپل اختر اووينئ

راټول کړئ خيرے کريوانونه- ډوبيرے وينی شه پستونه

یو پہ اوبسکو تر گل پہ گودر ترے پاتے شوے دے
شور ئے د بنگرو وری دے شر ترے پاتے شوے دے
خوک ہم چہ پہ ورک زرہ پے دے طرف تہ تلے دے
زرہ ئے خود راوے نہ دے سر ترے پاتے شوے دے

ہر حل ئے نیمکریے دا یوہ خبرہ پرینے دہ
ہر حل نیم کسو د شونڈو وور ترے پاتے شوے دے
دا خوک لیونے سپیلنے شوے د چا سترکو تہ
خان ئے سوزولے دے مجمر ترے پاتے شوے دے

ستا د سور سالو پہ وینو سرہ چینہ او سور چینار
سورے پہ لمبہ لمبہ منظر ترے پاتے شوے دے
سترکو تہ د اووایہ جانانہ چہ دارو راوری
درد ترے پاتے شوے دے پھر ترے پاتے شوے دے

خوک بہ پہ دے پولہ لیونی د حسن تلی وی
زورند ہر یو گل چہ پہ دنہر ترے پاتے شوے دے
بیا ستا د جمال پہ جزیرہ سائل الوتے دے
زرہ ترے پاتے شوے دے نظر ترے پاتے شوے دے

یاد

پہ سرو گلو کبے پت وے د ازغو دکہ میدانہ
سپرلی درنہ چاپیر وو د لمبو دکہ میدانہ
دا خہ دربانده شوی، هیخوک نه دریکبے بنکاری
د ژوند د مستانوؤ، لیونو دکہ میدانہ

حسن و عشق

ما وینے کوی، زه ئے په وینو خندوومه
ستا په اشاره ستا په خبره کبے تصویر
حسنه ته به نه ئے، که نن ئے سبا به نه ئے
عشق به د ساتی تل په سندره کبے تصویر

تماشے

ما وے چه خه وائی خو چه خه ئے نظر وائی
دکی چه راوری را له نن سترکو د توبه له
وائی د شمشاد لمبو وطن په سر اخسته دے
تا به تماشه کری شا به راشه تماشه له

اظہار

ماد درد سزا لتانہ غوبستے ده جانانہ
ما کله دوا لتانہ غوبستے جانانہ
کله خوزمانہ د نفرت اظهار کوه کنه؟
مینہ اخر چا لتانہ غوبستے ده جانانہ

زۀ چه م د مور زۀ چه د پلار ژبه پيدا كړمه
حسنه ستا سنكار له به د كار ژبه پيدا كړمه
څوك ورته سندرۀ څوك غزل څوك نظم اووایی
درد له چه د مينے د اظهار ژبه پيدا كړمه

نن كۀ د خزان د زيرو اوچو پانړو شور يمه
كل ته به سبا له د بهار ژبه پيدا كړمه
ستا د مخ خالونه چه په زرۀ لكه داغونه ورم
غواړم چه ترے زۀ د لاله زار ژبه پيدا كړمه

ستا د خماری سترگو په ډوب خمار كښے ډوب نښۀ يم
كورم كۀ پيغام له د خمار ژبه پيدا كړمه
اوم چوى پرق د حد په هورته خاموشی د كل
زۀ د زرۀ بلبل ته د چنار ژبه پيدا كړمه

روح ته م كلونه دروغ اووئيل رنخور م كۀ
نوره ورته څۀ د انتظار ژبه پيدا كړمه
هسے خو سائله په خالی لاسونو نه ورځم
يار له به ورځم خو چه د يار ژبه پيدا كړمه

زما د مينے او د وينے د وطن بنکليه!!

زما د مينے او د وينے د وطن بنکليه!
ته د خوانئے د وينے دک جام ئے په بله اورے
په تا کنسے سره د ژوند کډپيری او موجونه وهی
که هیچا لاس در اورد هم نه که په خپله اورے

د خپل نظر د شرارو په طوفانونو کنسے ته
منډے وهی د خپل وجود وتی بخرکی نیسے
لکه د پڼرکو د په سترگو کنسے ایرے پریوزی
د خیال په گوتو کنسے یخ شوی ترکی پرکی نیسے

تا خود خپلو لمبه شوو گل درو تماشے
په هفتو نه په میاشته هم نه په کلونو او کرے
تا خود خپلو قتل شوو ارمانونو قیصے
په چغو مخکنسے د نړئے د عالمونو او کرے

خود د نړئے عالم چه تا له درکړی خه به درکړی
که لږ خیرات درکړی دا ستا مسیحائی خونه ده
په خنکدن کنسے د قطرے نیمے اوبو په اسره
ژوند تیروول تر عمره پوهه او لوئی خونه ده

ته د یو قام بنکلی ئے ته د یو وطن بنکلی ئے
ته د یو قام مالک ئے ته د یو وطن مالک ئے
ته د پرون بنکلی ئے ته د مستقبل بنکلی ئے
که سوزیدلے هم دے ته د دے کلشن مالک ئے

ستا قام كه ڊير هم خوار و زار دے يو ژوندون خو لري
يو تعلق د ژوند او ژواک لري تيرون خو لري
خه ضابطه او خه قيصه د خپل مضمون خو لري
كه ئے سبا پریشانه ډير دے يو پرون خو لري

يو خپل تاريخ خو لري دود لري دستور خو لري
د نن نظر او د سبا ورخه شعور خو لري
د آنا دار خو لري چغه له منصور خو لري
د پټكي ول، د شمله تاؤ لري غرور خو لري

اوبسكه د پاڪه كه په وير او په ژړا نه كيږي
دا ټوټه شوي ائينه راټولول غواړي
زمونږ زخمونه د پردو په مسيحا نه كيږي
دا پرهرونه به په خپل اور رغول غواړي

بسكلييه! خو به مود خور او مور د سر پروني
راتبستوي، راشو کوي، پردئے کاواکے سيلئے
بسكلييه خو به په نازکو رخسارونو لکي
لکه سپرے د ميرے مور او بے باکے سيلئے

منم چه تا په سين د وينو کيسے وطن او کټبه
نن هم د وينو سين لري ولے جاله نه لري
د جنگ فاتح ئے خو د فتح کورته ستون نه شوے
حکه چه خپل کاروان او خپله قافله نه لري

چه قافله نه لرے لاس د جنگ نيولے نه شه
د خپل وطن د ناوے شونډے بسکلولے نه شه
د مور او خور په سر پروڼے خورولے نه شه
خپل انگرے د خپل کنډر کور تودولے نه شه

زما د مينے او د وينے د وطن بسکليه!
راشه په نوے لار د نوي ژوند اغاز اوکه
ټولو ته اووايه چه خپله قافله پيدا کړي
د تدبر او دانش خونو ته اواز اوکه

ټوپک د ژوند قاتل او وينے سوداگر ته پریده
ته د دليل او د گويانه ژبے لار واخله
د خپل وطن د درد د څړيکو کيفيت تصوير که
دردله د داغ د چاؤدو شونډو نه خمار واخله

د خپل تاريخ د پانړے پانړے ائينه راواخله
چه پکښے ټول د خپل وطن ليونې خان اوويني
چرته د يو ځلي نه خيرے لوپته راواخله
په داسے خيال چه ئے د ټول وطن حوانان اوويني

بسکليه! مينے له د نوي لوظ لاس ورکه
د هر الفت په مړاوؤ سترکو کښے ارمان تازه که
هر ليونے د خپل غرور په مټيو اولمبوه
ننک له، غيرت له، ضميرونو له ايمان تازه که

په دے قام هیچا کوډے کری، نه تعویذ کرے دے
خو قاتلان شته او د ژوند مبلغان نشته
دا زرونه، هغه دشته نه دی، چه ازغی توکوی
خو قصابان شته، د شپونکیو وارثان نشته

زما د مینه او د وینه د وطن بسکلیه!
رینه رینه پتی راتول که ترے جرکه جوړه که
د دے جرکه نه کاروان جوړ که قافله جوړه که
تار تار راتول که ترے شال جوړ که لوپته جوړه که

که په گل گل کنسه د شبنمو شوکیرونه غواړے
که د شبنم په شوکیرونو کنسه خوبونه غواړے
که خپل وطن له د گلونو سحررونه غواړے
که خپل سحر له د رنگونو بهارونه غواړے

نو دا یوه نغمه، په دے نوی رباب واړوه
شابه ایله مه کوه پانړه د کتاب واړوه
هر خیال د داسے کناھونو په ثواب واړوه
خپله دنیا په زمانه، د انقلاب واړوه

په زرے کنسه مه غریبه، شونډے په اظهار پوهه که
سترگے را اوسپړه او ژبه په اقرار پوهه که
د ذاته اوخه، خان په لار، پوهه په دار پوهه که
د خان سره بناغلی ټول د کار، په کار پوهه که

زرو لفظونو له، د نوى ژوند معنے پيدا كه
نوؤ معنوله، ليرزوونكې ترانے پيدا كه
په ترانود درد، د سرو اوبسكو چينے پيدا كه
په زمانه كينے ځان له خپلے زمانے پيدا كه

ځنې كارونه د خوبونو په ليدلو نۀ شى
د دے وطن په قاتلانو وطن نۀ جوړپړى
دى در په سر، د نوى نسل مستقبل جوړول
كورے په غلو او په ډاكوانو وطن نۀ جوړپړى

قيصه د نوى سره بيا شروع كول غواړى
نوى رازونه د دنيا معلومول غواړى
د نوى خيال سره په نوے لاره تلل غواړى
مزل د نوؤ منزلونو به ټاكل غواړى

د زړۀ دردونه به همه شريكول غواړى
په ترقيدونكو، ليونو، دشتو به تلل غواړى
د ذات د كوره به په هر صورت وتل غواړى
ځان او جهان به خپل اولس ته ورسپارل غواړى

نۀ مو په لاس كينے نور وخت شته نۀ بله لار بسكليه
او كۀ تلوار، بس كه د نورو انتظار بسكليه!

سترگے چہ رنگ واری کویانہ تصویرونہ شی
اوبسکے چہ پہ سر د بنرو اوخاندی لفظونہ شی
مات کری غرونہ غرونہ زرونہ لارے پکبے جورے کری
درد چہ خریکے خریکے پہ رباب د زرہ تارونہ شی

سترگے چہ د سترگو د مسکا پہ معنا پوهہ شی
ژوبل شی زرگی د تندرونو موسمونہ شی
تا کہ منکے سرته کہ او ما کہ تپہ پورته کپہ
یبا بہ پہ چینو او چنارونو بهارونہ شی

خوک خو خنکیده ہم غواری تال غواری تالے غواری
خوک خو خنکولے ہم شی زلفے چہ تالونہ شی
خہ د هر یو روح پہ انگنر خور د مینے سورے دے
خہ ورے قیصے د مینے لوئے لوئے کتابونہ شی

یوی اسویلے خودا همه دنیا پرے اوسوزی
اوبسکه که یوه ہم پہ مخ راشی نورودونہ شی
زہ او تہ کہ نہ یو جانہ دا زمکہ کل نہ سپری
دا خوزہ او تہ یو چرتہ کل چرتہ رنگونہ شی

نوع سپورمئے ستا د سالو پیخکے خلولے دے
کورو کہ زمونر ہم پہ کوخو کبے اخترونہ شی
خوند کوی پہ غیرو د خوبانو کبے خوبونہ خو
یہ سایله کله پہ اورونو کبے خوبونہ شی

سپیلنے

تقا کوؤمہ در لوکے شم سپیلنے دِ کرمہ
د سوی لوی انتظار د اور لوکے دِ کرمہ
جانانہ زہ ہسے د شک خامار خورلے نہ ووم
اوس راتہ رو رو یقین کیری چہ پردے دِ کرمہ

جانانہ یارہ

پہ ماد خپلہ خانہ گرانہ یارہ
شکمنہ یارہ بد گمانہ یارہ
د زرہ دنیا دِ رالہ خہ ورانہ کپہ
پہ ماد کپلہ دنیا ورانہ یارہ
بیابانے دِ کرم مجنون دِ کرمہ
جانان دِ نہ کرمہ جانانہ یارہ

کہ چرتہ ساه د محبت پہ لیونو کبے راشی
جانان د بیا د تندر ونو پہ جامو کبے راشی

درتہ پہ خہ بانہ د زرہ د وینو دارے اوکرم
چہ د سرخی پہ مرغینو انکو کبے راشی

چینے لہ راشہ پہ چنار د سالو سورے اوکہ
چہ لہ شان سرہ خود آسمان پہ کنارو کبے راشی

د شمعے ہم پہ خان زرہ سوزی چہ تنہا بلیری
پتنگ خبر کرئے چہ محفل تہ پہ لمبو کبے راشی

شپہ دہ ناخاپہ م پہ سر لکہ شغلہ والو خہ
چہ د ژوندون شور م د زرہ پہ درزیدو کبے راشی

سپرلے د دکہ غیر د کلو د زخمونو راوری
چہ پیغلے سرہ کلونہ اینسی پہ کمخو کبے راشی

سائل د دے شپے سرہ جنگ پہ دے ارمان کرے دے
چہ م سحر ستا د جمال پہ پلوشو کبے راشی

پینہ پہ دے ورا نو کوخو بیا اوکھ یو حل ملنگه
یہ زما نادان ملنگه یہ زما پاکل ملنگه

ستا نہ ستا لوظونہ ولے ہیر شو پہ تا خہ اوشو
تا خوبہ ریکونہ پہ سر دلته بادول ملنگه

نہ درنہ سالو غوارمہ نہ امیل د سروکلو
نہ درنہ بتگری غوارمہ نہ درنہ کاجل ملنگه

دیرے بے ارزئی د ژوندون دیرتريخ کۛ بے وسه ژوند
بس دے زولنئے ماترے کۛ راشه پہ خہ چل ملنگه

تار تار گریوانونہ خو ہم غواری د هنر نظر
زرہ م کہ راتپول ملنگه خور م کہ کاکل ملنگه

نہ پہ زرہ اختیار لرمہ نہ پہ حان اتبار لرم
خنک د کرم پردے ملنگه، خنک د کرم خپل ملنگه

بیا شبنم شه یہ سائله! هغسے م بیا کلاب کہ

تا چه به ژرل ملنگه ما چه به خندل ملنگه

ستا د تورو تورو بلا سترگو بلا واخلمه
ستا په تماشه کښې رانه هير وو چه ساه واخلمه

زه به جنت ستا د يو ديدن دپاره پرېدمه
زه به هغه نه يم چه دا واخلمه که دا واخلمه

دلته چه راغلي يم ستا سودا اخستې يم
نوره به په دې بازار کښې کومه سودا واخلمه

خدائې د راته تا په تمامې حورو کښې اودروي
يه په لونکين مښي زه به ترې تا واخلمه

بس يوه لحظه نيمه معطل شه د ديوال په شا
زړه له چه جانانه ستا د زړه نه درزا واخلمه

ستا په کل کل شونډو د لمبه لمبه بنېرو نه پس
ولې د پيکه پيکه خيالونو دعا واخلمه

خنک به پرهرونه د سائل په زرگي نوي کړي

خنک به د د سترگو د بنېرو نه صلا واخلمه

نصیب م گل یم غورولے پہ صحرا تیرے یم
ستا د قطرہ قطرہ شبنم شبنم خندا تیرے یم

سپورمئی درخّم جام جام د ستورو رالہ دک اوساتہ
زہ د جمال زہ د بسکلا زہ د رنپرا تیرے یم

کہ سمندر نہ وی راوارئے سیندونه پہ ما
زہ د پیرو سوے یم، زہ د پستونخوا تیرے یم

دغہ دے اوس م اوخکے ستا اونسکے پہ لپو لپو
دغہ دے بیا م شونڈو اور واخستو بیا تیرے یم

بلا بلا ثواب ہم تھے قدرے نہ کرم سیراب
زہ ذات پرست نہ یم د مینے د گناہ تیرے یم

زما د تیری روح نہ اخلی سرچینے روحونہ
زہ د حسین زرہ یمہ، زہ د کربلا تیرے یم

اوشوے مودے ستا د نظر پہ سمندر پروت یمہ
ستا پہ کتو چرے مور نہ شومہ پیدا تیرے یم

شونڈے دی ترارے ترارے ہسے تلی نہ د سائل
ما پہ رشتیا دہ مینہ کرے زہ رشتیا تیرے یم

دا خة حالات وى چه د روح نه م وجدان يوسى
د تصور نه م خوبونه د امکان يوسى

دا خة سايه ده چه په سترگو م دخيال پرته ده
لكه كارغه شى را غوښه زما نه خان يوسى

كه خوك ژوندى وى نو زما غږ ورته اورسوئى
د هغه خلى مات " كودى " له د ريحان يوسى

په وچيدودى د دامانې د كلونو شونډې
كه خوك ورخى نو چه په سترگو كښې باران يوسى

زه د خزان د پانږې پانږې سره اورژيدم
خدايه سيلنې كړې چه م كورته د جانان يوسى

د دې جهان په بازار زره سائل پرون خرڅ كړې
نن د په هغه خيال د هغه زره ارمان يوسى

د

پروفیسر انعام پہ نوم

زما "انعامہ" یہ زما د سترگو ورک نظرہ
ما لا "امان" ہیر کرے نہ ووچہ تا بلہ اوکرہ
مونیر خوبہ تا اوستا ادا تہ غرولے سترگے
داسے دِ خنکہ بے تپوسہ رضا خپلہ اوکرہ
چہ د وطن قام او اولس پہ سر خبرہ بہ شوہ
مونیرہ بہ ستا ہرہ جذبہ یوراہنما کنرلہ
داسے بہ ستا پہ شونڈو ہر تکی معنے لرلے
چہ مونیر بہ ہم ترے د انکار جرات کنناہ کنرلہ
خو تا زمونیر نہ حان پہ نیمہ لار کنبے ورک ولے کئ
سرپہ داسے د سنکین زرگے نازک ولے کئ

انعامه هيڃ دِ په دے نوے فلسفه پوئے نه شوم
چه داسے څنگ په نيمه لار کيسے مرور کيښاستے
تا خوزه خپله تل د خپل فکر په نمر ساتلم
ته په پيوند څنگه د سيوري او د نمر کيښاستے
زما د ژوند جنونه يه زما د ژوند جانانه
ما نه چه دا هر څه ته غواړے ما له څه راکوے
زه به هم دلته د خاطر د خولے خبره اوکړم
زما اشناکه راکوے ما له به زره راکوے
اوکه زره نه راکوے لاس په لاس کيسے مه راکوه
داسے ازغي خو په دے خور احساس کيسے مه راکوه
زه به د چاليوني غير ته لارے اوڅارمه
چه تاسو يو يو خپله کډه او تړله لارے
لا خو زمونږ د وطن گټه گټه لوټه لوټه
په خاورو خپړے دی سپرلی غواړي کلونه غواړي
لا خو زمونږه دشته پوله پټي غرونه غاړے
سره کميسونه د مئينو او اوزونه غواړي
ته د کرلو، شوو "گلو" نه په کومه لارے
په کومه لار لارے په غره اوکه په سمه لارے
انعامه لږه د د خپل فکر رڼا راوړه
چه دے تپرو ته ئے بريښنا کړم پکيسے لار جوړه کړم
چه لږ په ورکوسترگو ورک نظر يقين اوکړمه
چه تماشه لکه منصور په سر د دار جوړه کړم

○

حُئِ چہ ماتے ماتے ائینے، راتولے کپرو
لوبولہ د سرو اوبسکو دانے، راتولے کپرو

حُئِ چہ ئے د زرونو پتختو، بیا اولیکو
بیا خپلے غمژنہ زمانے، راتولے کپرو

کر بہ پکبے اوکرو د جانان، جانان نظر
بیرتہ بہ پرہر پرہر سینے، راتولے کپرو

بیا چہ ئے د مپرو زرونو پتوتہ، راواروؤ
بیا د درد خورے ورے چینے، راتولے کپرو

حُئِ چہ د خپل کلی د بت وراہ، خوا اونیسو
خاورے پہ سر باد کپرو او نینے، راتولے کپرو

راشئے چہ ددے بر بند موسم پہ، کفر کبے
خپلے قیصے خپلے افسانے، راتولے کپرو

راشئے چہ ابادے میخانے کپرو، د ژوند پہ نوم
بیا ہنہ خاورینے پیمانے، راتولے کپرو

راشئے د تالا والا وطن، د ننک بچو
خپلے استانے تہ استانے، راتولے کپرو

راشئے چہ لپرو اورو د سائل، غمژنہ اواز

راشئے چہ سندرو لہ معنے، راتولے کپرو

په خپل نظر کبسه به د ستا را کړه کل کړ خوؤم
د یاد ازغی به د د زره په سر کبسه تل کړ خوؤم

زما په زیر الوتی رنگ کبسه به خه سره پیدا شی
درانه په زره ستا د خواره واره وربل کړ خوؤم

د زره تنبراکه پکبسه کله خایوله شمه
تصویر په سترگو کبسه دخپل ستړی منزل کړ خوؤم

چه خپلو شونډوله دخپلو اوبسکو رنگ ورکوی
د وطن دا بیکلی په زره کبسه د غزل کړ خوؤم

لکه ماشوم هر ژریدله دریدله ارمان
د تبستیدلی خوب دپاره په خنکل کړ خوؤم

که چرته شوخ تره واخلي رنگ تره واخلي اور تره واخلي
د زره پرهر چرته د سرو کلو په تل کړ خوؤم

تیرے منم چه اوس په زره وار خطائی راوی
خود زره داغ داغ به جانانه پکبسه بل کړ خوؤم

نن راته ژوبل ژوبل فکر وے راحه سائله
نن د ورک جانان په وران وپجار بورجل کړ خوؤم

سندره

يه ملنگه ياره په ديوال، كشمالي كرم
زه خوستا دپاره په ديوال، كشمالي كرم
چاته سوال جواب اوكرم، خوك به د خبر كړي نن
چرته ئه دلداره په ديوال، كشمالي كرم
يه زما د سترگو توره يه زما د زره درزا
راشه په دے لاره په ديوال، كشمالي كرم
خوچه ته رانه شه، ليونې بهار به رانه شي
يه زما بهاره، په ديوال، كشمالي كرم
هر طرفته كورم په تاخه اوشوچه رانه لے
مرم د انتظاره په ديوال، كشمالي كرم
خلكوله خپل خپل مئين جانان كشمالي راوړي
زه په نصيب خواره په ديوال، كشمالي كرم
وايمه د خان سره رورو د خپل سائل غزل
اوزايم د قاره په ديوال، كشمالي كرم

د باغه اوخه خود د پرد او د ارمان د کوره
بلبله مه اوخه د مينه د جانان د کوره

اوس هم راحی يوه غمژنه شان نغمه د رباب
د باز دره د "رود" په لور د ادم خان د کوره

مونږ لکه اوبکې يو په خپل باران کبسه لوبې کوو
ويشو په هر لور پيغامونه د گريوان د کوره

حی ورله خوک سرمايه دار کرايه دار لټوی
هر خوک د روح نادان اوباسی د وجدان د کوره

تنهائے چپ شه عشقه وريت م که خو غر مه کوه
زه به د ژوند بنار جوړووم د بيابان د کوره

خدایه دا اور اور موسم، خوب خوب چاپرچل د پستون
دی تيريدل خه د ناشونی امتحان د کوره

که د سرونو لوبه غواری که نشه د شعور
خوکل اندامه دی راوړل د ترابان د کوره

که دار ته رسی او که غيرے د دلدار ته رسی
سائل وتر نه شی د مينه د ایمان د کوره

د پسرلی په ګوتو جوړ زما کلفام جانان
خه نشه راکړه د سحر د گل په جام جانان

زما د مينې ملنګۍ ته باچائي لوه کړئ
لکه د شمع راته بل وی هر مانسام جانان

هم دغه دار له خپله بند په بند تړلے راغلم
په جبین چا ته ردی د تورو زلفو دام جانان

خمه لمبو ته دانکم گل ورله راؤرم د سپرلی
داسے راکړے دے په سترکو کبے پیغام جانان

ماله د بل یاد او د نورے ثنا چل نه راته
ما زوت کړے ساه په ساه او کام په کام جانان

دا بڼه اونه شوچه خوئی بوئی د معشوقے شو بدل
سائله ستا په نوم لیکلے دے سلام جانان

د محمد (ص) نظرہ

چہ د وسعت دے د ہمہ فاصلو ضد نظرہ
ستا نہ لوکے ستا نہ قربان د محمد (ص) نظرہ
چہ ہر خوا اورسیدے نہ لڑے ہیخ حد نظرہ
ستا نہ لوکے ستا نہ قربان د محمد (ص) نظرہ

زہ د ہمہ ژوند مایوسئے د زرہ ہمہ دردونہ
راؤرمہ ستا د مہربان نظر کلونہ یوسم
ستا پہ سخی دربار خالی لاسونہ پورته کرمہ
پہ خپلہ لبہ کبے دا دوارہ جھانونہ یوسم

زہ ستا د خیال پہ سیوری بچ یم د ہر بد نظرہ
ستا نہ لوکے ستا نہ قربان د محمد (ص) نظرہ
تہ د کرم د لازوالہ کورے ونے سورے
زہ د خطا د لارو سترے دلته ساہ اخلمہ

زہ چہ د خپل زرگی نہ وینجیم د گناہ داغونہ
ستا د جمال د سحر ونونہ رنیرا اخلم
اخر د پویہ پہ معنے کرم د مقصد نظرہ
ستا نہ لوکے ستا نہ قربان د محمد (ص) نظرہ

زہ چہ د ژوند پہ تنستہ بودہ کبے اونخلمہ
خان تہ حیران شمه چہ چا تہ سترکے وارومہ
یوہ شیبہ د وارخطا زرہ تجزیہ اوکرمہ
چہ سترکے پورته کرمہ تا تہ سترکے وارومہ

زما ارزو د پہ ہیخ حال کبے نہ کرمہ رد نظرہ
ستا نہ لوکے ستا نہ قربان د محمد (ص) نظرہ

منزل

دا زه د كوم ارمان په دشت كښه ليوڼه روان ووم
ستا د نظر د اور لوكه ووراږسه روان ووم

خه وه سايه ستا د وړبل د تصور جانانه
په سرم الوته لمبه لمبه غرمه روان ووم

د ژوند وفا او مينه ترجمانه ده سندرہ
ماشومه ده نازکه ده نادانه ده سندرہ

سندرہ وژنئ مئ سندرہ نئ مري قاتلانو
پيدا د دواړو سترگو د جانانه ده سندرہ

ليکلې خدائې د مينې په قسمت او په فطرت کيسې
رالوتې د ورهې د گلستانه ده سندرہ

کوتره ده الوتې ده په سپينه لويته کيسې
د امن د پيغام سره روانه ده سندرہ

د مينې سرچينه ده د خوبونو په وطن کيسې
مونږ داسې جوړه کړې د ارمانه ده سندرہ

هر کال پرې هرکله وايو غمژنو پسرلو ته
راوړې مو د ژوند د بيابانه ده سندرہ

هر چا چه ده په کومه لار زندان ته رسولې
راوتې په بل لاره د زندانه ده سندرہ

چه چرته غږيدلې ده ژوندون ئې زيږولې
خبر نئ د ثواب نئ د گناه نه ده سندرہ

دا خلک خدائې زده ولې د سندرې دشمنان دي
سائله چه په هر چا مهربانه ده سندرہ

دی پرے خواره ستا د نظر د پلوشو رنگونه
دی د خوبونو شان خواره د دے کوخو رنگونه
د سالو والو جونو سترکے په لمبو توروؤم
ورمه خالونوله د نوؤ تماشو رنگونه
ستا په رخسار کبے بلوی د جمال نوے دیوے
زما په مخ د محبت د حادثو رنگونه
داسے سپرلی دی چه د زرونو د بیدیا نه نه خئی
د پستنو پیغلو په سر د لوپتو رنگونه
شومان دی نه ظاهر وی په هر چا خپله معنی
خاندی په سترکو کبے د ژوند د لیونو رنگونه
مونږ د ژوندون لیونی تاسو د بازار لیونی
جدا دی ستاسو نه زمونږه د جذبو رنگونه

د سائل خلی ته د نوی سپرلی زیرے یوسئ
سره شو په سترکو کبے د ژوند د لیونو رنگونه

د پانسی کات دننه د یو دردناک خط په
جواب کبے

زما شاعره لیونیه ژوند پرست شاعره
تا به اغوستی وی جامے د زولنو منمه
په زنجیرونو کبے به خوب وینے د خپلو کوخو
جذبے به ستا هم وی د عشق د لیونو منمه

پوهیږم درد به د په زړه کبے که خه څانکه کوی
ته به ترے څوکه غوڅوے چه چرته لویه نه شی
پوهیږم ور به د زړه پورے د چا یاد ته ساتے
چه ستا په غوڅو ارمانونو چرته پوهه نه شی

تہ چہ شاعر ئے تہ بہ ہم لکہ زما پہ شانے
د لفظ پہ ورا نہ جارہ خونہ کبے معنے کورے
د پانسی کاپ پہ تکہ تورہ وارخطا کوپہ کبے
بہ خپل پستون سپیرہ تندی لہ پلوشے کورے

خو دلته هر قانون رشتیا وی او رشتیا وی قانون
تا به "رشتیا له" په ریشینو زولنو کبے بیائی
جرم خو جرم وی کہ تور وی او کہ سپین جرم وی
تا به خپل حد له په رنگینو افسانو کبے بیائی

خو چه په کوم چربانگ د بیائی نو زما شاعرہ
غوارم چه شیے له سپورمئی مخ په پلوشو اووینخی
د هر یوکل د جام مجمر کبے د شبنم لوکے کپری
د ټول اسمان مخ د په اوبسکو پستنو اووینخی

خکه چه عام او د شاعر مرگ کبے خو فرق په کار دے
هغه یواخے مری د ده سره سندرہ ہم مری
هغه یو مری شی دے په یو سزا کبے دوه حله مری
کہ خوک په هیخ نئ مری نو دے خو په خبره ہم مری

خودا خوزہ وایم زما او ستا په کران وطن کبے
زما شاعرہ د سندرے حیثیت د خه دے
سندرہ خوک ده او د خه نه ده پیدا سندرہ
دیو حسرت او ویر نه اخوا ئے قیمت د خه دے

○

په زره داغ داغ ريدے په وينو کښه کلکون ولاړ يم
په خيال کښه ډوب ستا د جبين د سباوون ولاړ يم
بيلتون که خو زما په يو کور کښه ديوال وهله
زه هم ديوال هسه په کور کښه د بيلتون ولاړ يم
ستا تصور بت کړم د خانه خبر شوه نه يم
کلونه تير شو ستا د غم په ميرتون ولاړ يم
په خپلو وينو د تصوير له خنډه سترگه کووم
فکر کوومه ستا د وريخو په مضمون ولاړ يم
حالاتو خه د عشق دنيا په بله واروله
د ليلي حسن يم په در کښه د مجنون ولاړ يم
زه د خيبر په سر ولاړ يم وطن ته کورم
معنا مفهوم يم او که سوال يم د ژوندون ولاړ يم
زه په دے خاوره کښه بلا ژورے جرړے لرم
نه په بنواندانړي يم ولاړ نه په صابون ولاړ يم
دا چه "مرم" خان ليدوله نوے ائينے تراشمه
خان له ستکار کووم په نوي خيگر خون ولاړ يم
دا د سبا دپاره پانړه د تاريخ اړووم
ولاړ خو يم که زپلے که زبون ولاړ يم
مغل ما وژني خو بيا هم هر يو مغل ته د وخت
لکه سایه په هر کوټ پير کښه د پښتون ولاړ يم

ستا تبسم د گل د غیرے پسرلے کرمه نن
لکه شبنم د په سحر سحر لوکے کرمه نن

تماشے تل را ټولوی خواره واره فکرونه
زه د زرے زرے د سترگو تماشے کرمه نن

شغلے به خنک ستا د خالونو لاله زار نه کوی
د وینو جام ووم تا پرے لپه لپه توے کرمه نن

ما ډکے ډکے وے ساتلے د عمرونو سترگے
تا د باران هسه شیبے شیبے راسکے کرمه نن

ما هم خه وے تا هم خه وے خودوارو هیخ اونه وے
د انتکو خولو د ټول خولے خولے کرمه نن

ډیر ډیر د اوکاته زما په مخ کبے خپل مخ ته نن
خار د د مخه چه د مخ د ائینے کرمه نن

د سخاوت نه د لوکے د جانان رونر جبینه
شغله د پورته د رنرا د منارے کرمه نن

زه خو سائل وومه سائل خه بے معنے ټکے وی
خوچه تا شونډوته کرم ډک د له معنے کرمه نن

چه را په زرۀ شے د زمان او د مکانه اوخم
همه جنون شمه د خان او د جهانہ اوخم

داسے او از م کۀ د زرۀ پتہ بے رحمہ درده
پورے راپورے چه د زمکے او اسمانه اوخم

جانانه داسے م پخپلو زلفو کلک او تپه
چه باقی ژوند د رهایے د هر امکانہ اوخم

د دے بازار هرے سودا سودائی کرے یمہ
خان تہ به خۀ بانه کوؤم کۀ د وجدانه اوخم

اوس د دے خپل دشمن رقیب زرۀ سرہ خۀ او کر مه
چه هم ددۀ د درد ازار شوم د جانانه اوخم

زۀ د فطرت موسکا پخپله تصویر کرے یمہ
د دے تصویر د مسکیتوب نہ به په کرانه اوخم

خدایه د کوم زخمی زخمی بلبیل چغار د کر مه
چه لکه سوعے ساز د سوی کلستانہ اوخم

هر خوا چه خم په لاس کبے ژوبل ژوبل زرۀ کرخوم
خاندم سائل یم وینے وینے د ارمانہ اوخم

خیال د زما د خیالہ غیرہ کپہ چاپیرہ مینے
خہ د قیامت حادثہ شوہ پہ دواپرو تیرہ مینے

لپہ ما پورته کپہ او راغله دعا ستا پہ شونډو
خدائے به کپی مونږ ته د الفت زمانہ ډیره مینے

راشه چه غوښتے ئے هنر ستا د فنکارو سترگو
د زرہ ټوټے د راتہ پریښی بے کوشیرہ مینے

ماتہ دا ستا نه د ورک زرہ صنم خانے ته بوتلے
تازہ خبر کرم د الفت د زور او زیرہ مینے

اوس د تاؤ کپو بنږو غشی تر هغے راوله
چه پرهرونه م په زرہ اوخی د شمیرہ مینے

د ژوند په کوم کوټ پیرئے مخ کروزه او ته یوبل ته
بنده ئے نه دے خبر کپے د خپل خیرہ مینے

حق به لرے چه ورته خپله وفا اونه بنیے
په هیره هم که د سائل نه شولے هیره مینے

ريڙي نه د خپل ڪانڙي ارمانه سره څه اوکړم
وڙني م هم نه د خپل جانانه سره څه اوکړم

رنگ رنځ ادا شوخي مستي ځوانی او تود سپرلے
گل ته شوراپول وائی د ځانه سره څه اوکړم

زره م درکه سرم درله خو حله راوړے دے
زه ستا د يقين ستا د ڪمانه سره څه اوکړم

ځمه ستا په غير پسے او خاورے بادووم په سر
نور د دے زره چاودي بيابانه سره څه اوکړم

زه به د الفت پښتو د سر په بدل اوبالھ
ستا د لوظ ماتي د امکانه سره څه اوکړم

تا د زره په گل گل پتي کر اوکے د سرو زرو
زه د خپلو اوبښکو د بارانه سره څه اوکړم

شپه چه شوه پخه نو ده کړو بس د محبت رباب
زه د خپل نصيب د ادم خانه سره څه اوکړم

زه يوسف په يو بازار کښے يو خريدار نه لرم
زه د دے حالاتو د ايمانہ سره څه اوکړم

بيا ئي م سائله په خونخوارو لارو شا مودام
زه د خپلے مينے د وجدانه سره څه اوکړم

سندرہ

کہ لیونے مِ نہ کرے زہ بہ لیونئے نہ یمہ

خہ کنہ گورو بہ جانانہ

کہ ادم خان مِ نہ کرے بیا بہ درخانئے نہ یمہ

خہ کنہ گورو بہ جانانہ

چہ دِ پہ تورو غرونوسر نہ کر مہ

لالیہ بیا بہ ستر گئے تورو نہ کر مِ

چہ دا دِ مینے سزا در نہ کر مہ

بیا بہ پہ شونڈو سرخی پورے نہ کر مِ

چہ موسے خان دِ نہ کر مِ زہ بہ کل مکئے نہ یمہ

خہ کنہ گورو بہ جانانہ

چہ پہ خورو خورو خوبونو پسے
مِ خوپہ چنو ژرولے نئے نئے
چہ مِ د خیل باغ پہ کلونو پسے
تر عمرہ عمرہ کپولے نئے نئے
زہ بہ د خیل وطن د غرونو غرخنئے نئے یمہ

حہ کنہ گورو بہ جانانہ

چہ مِ دسترگو نہ الہام وانے خلی
زہ بہ د ہم د غارے ہار نئے کرمہ
پہ دوہ لاسی چہ مِ سلام وانے خلی
تا بہ تاجدار تا بہ دلدار نئے کرمہ
چہ دِ رنخور نئے کرمہ زہ بہ شین خالئے نئے یمہ

حہ کنہ گورو بہ جانانہ

چہ مِ سندرہ نئے کپے خو سائلہ
یاد ئے لره رانہ بہ خوب اونے کپے
چہ مِ تر خونے کپے درخو سائلہ
رانہ بہ ژوند زلمیتوب اونے کپے
چہ پہ ژرا د نئے کرم زہ بہ ملالئے نئے یمہ

حہ کنہ گورو بہ جانانہ

تصویر ہنگہ وی چہ تصویر نہ وی جانان بیکاری
چہ پہ خندا کبے ئے را ٲول را ٲول جهان بیکاری

ستوری بہ پیژنی خو ستا خالونہ نہ پیژنی
چا تہ چہ ستا خالونہ ستوری د اسمان بیکاری

ما د خپل زرہ درد لہ راوری ستا د زرہ دردونہ
حکہ م ہر ارمان ہم ستا د زرہ ارمان بیکاری

اوس ہم ٲیر لرے خود ورک جانان اواز اورم
اوس ہم دا دشتہ راتہ سپردے گلستان بیکاری

پہ شاہ ئے مہ اړوہ مہ ئے وړانوہ محبوبے
ما تہ د دے زلفو پہ خوئی بوئی کبے طوفان بیکاری

زما یوے ژرا نامے ٲیرے معنے ٲیرے کرے
خوک بہ ئے اوبسکے کنړی چا تہ بہ باران بیکاری

د دنیا یو نظام د یو نظام پہ لاس کبے نہ دے
سائلہ ہر ہنر پہ خپل احساس تاوان بیکاری

سر رانه پاتے شو په لار منزل په سر لرمه
هلته به خم چرته چه رنگ د خپل سحر لرمه

غیر ته به ما د خپل جانان جانان منزل رسوی
زه په خپل عشق داسے یقین داسے باور لرمه

ما به د خانه سره وری د خپلو خړیکو په لار
داسے بیدار درد چه په شونډو د پرهر لرمه

چه په یوه ادا ئے ټوله دنیا نه اخلمه
زه هم په دے دنیا کبے داسے یو دلبر لرمه

راخه چه ورشو د تیرو په زره کبے لارے اوکړو
ته په جبین سپورمئے اوزه په تندی نمر لرمه

زه سائل تلے شم د صحرا په تندغرو لارو
په خپلو اوبسکو چه م خپلے سترگے تر لرمه

د ۱۸ اکتوبر ۲۰۰۵ د زلزله تاریخ یاد

اے زلزله
ما چه به کله واوریده
چه تا په فالانی ملک کښی
فالانے ښار وران کړے و
نوزما زړه به یو تڼی نعرے که
او یو خور خور درد به م په زړه کښی
خورے خورے ستومانے اوویستے
زما خیال به د هغه ښار لارو کوڅو ته لار
او هلته به ئے د هغه ښار د عظمت ننداره اوکړه
د هغه ښار په لارو کوڅو کښی به ئے
هغو ټولو سترگو ته اوکتل
په کومو سترگو کښی چه ژوند او د ژوند پیغام وو
هغه میان دو ته به ئے اوکتل
کومو چه د دنیا لورے لورے تخلیق کاران
په ژوند سپرلو، کلونو او رنگونو مین خلک زیږولی وو
هغو بوډا گانو پلارانو ته به م اوکتل
د چا په سترگو کښی چه به د ژوند شغلے نه ځائیدے
هغو پیغلو ته به م اوکتل
د چا په سترگو او شونډو کښی چه به

پيغلتوبونه نه خائيدۀ

د چا بنائستونه چه به د سندرو سرنامۀ وۀ

د چا خالونه چه به د مينۀ او تخليق سرچينۀ وۀ

د چا د مسکا د سپرغيو نه چه به لمبۀ پورته كيدۀ

د چا د جمال او خيال جذبو چه به د دغۀ بناړ حسن ته نمر راتپت كړۀ وۀ

هغو حلمو ته به م كتل

چا چه به د مينۀ د تخليق په سرچينو ناسته كوله

مازيكړي به ئۀ كول

سپړلي به ئۀ كول

اخترونه به ئۀ كول

او د دغۀ سرچينو نه به ئۀ د ستركو كتوري ډكول

هغۀ ماشومانو ته به م اوكتل

د چا د يوۀ معصومۀ خدا نه چه به دا دنيا ابادۀ بنكاريده

چا چه به په هر زړۀ كينۀ

او هر نظر كينۀ

د نوي ژوند د جذبو كړ كوو

نوما وۀ..... چه اۀ زلزلي

زه به تاته گيله كووم

چه تا خو زما د زمكۀ

په وړانولو او جوړولو كينۀ

د لكونو، كرورونو كالونه

خوا سره كړۀ وۀ

تا خو دا دنيا، زما دنيا، د انسان دنيا

دومره اڙولے رڙولے وه
او غڙ د ڪڙے وچھ
ما دغه دنيا د انسان د ژوند دپاره تياره ڪڙه
او شايد انسان دغه غڙ اوريدلے و
حڪه ئے ورته لبيڪ اووے
او اوزيريدے
او هم ستا د مينے د ڊڪ زرے درزا وه
چه انسان تر د خپل زرے د درزا دپاره
الهام واخستو
ته د حرکت لور وے
او انسان د دغه لور بچے و
تا د دغه بچي تهذيب ڪڙے و
او دغه بچي په دغه تهذيب دومره ناز ڪوو
چه د هر ڪهڪشان په څوڪه ئے ڪور جوړوو
مينه ئے ڪوله
او د خپل تخليق شهڪار ئے تصوير ڪوو
بلڪه غوښتل ئے چه اوس ستا تهذيب او ڪڙي
خوته خدائے خبرولے او څنڪه، او په څه
په خپله خوار ئے پښيماننه شوے؟
چه خپل تخليق او خپل تهذيب د اوچر ڦوو
دا ڪومه جذبه وه، دا د ڪوم انتقام اور وو
چه ستا د زرے درزا ئے داسے تيزه او داسے تنده ڪڙه
چه د لكونو زرونو ڪعبے د ماته ڪڙے

او د لکونو زرونو گلونه د ازار کړل
دغه گيله، زما په زړه کښه د سونامی طوفان په وخت هم وه
او د قطرینه او نورو زلزلو او طوفانونو په وخت هم
ولې اے زلزله
کله چه تا د کشمیر او پښتونخوا غرونه او جړقول
نوزما په زړه او روح کښه د نوے گیلے او نوی سوالونه پیدا کړل
د کشمیر او پښتونخوا خلک خو د ډیرو زمانو راسه
د ډیرو طوفانونو او زلزلو سره بلد وو
او دا حکه چه دغو خلکو د ژوند غوښتنه کوله
د ژوند سندرے ئے وئیلے
هرے زلزله هر طوفان چه ورله هېوکی ریز مریز کړیدی
نو دغو هېو کوله ئے کوشیر او ټکور د ژوند په سندرو ور کړیدے
نو اے زلزله تا غورونه لرل؟
او که غورونه د لرل نو بیا تا دغه سندرہ نه وه اوریدلے چه
وخت که هر خو په مونږه هر څومره ستم کړے دے
مونږ په سندرو د لوټ شوی ژوند ماتم کړے دے
که زیر رنگونه مو په مخ الوزی الوزی د
مونږ تل سپرلے په زیر گلی او په شیشم کړے دے
نو د کشمیر او پښتونخوا د خلکو دغه انتخاب
تا د دے دپاره خونه و کړے
چه ته دوئے دومره مړه کړے
چه دوئے د مرگ نه په انتقام اخستو مجبور شی
او د زلزلو سره داسه دشمنی اعلان کړی

لکھ خوشحال چہ وئیلی وُ
چہ وانخلے لہ غلیمہ انتقام
مرد نئے خوب کہ نئے خندا کہ نئے آرام
نواے زلزلی مونبر خو هغه خلک یو
چہ تل مو دغه سندره زمزمہ کرے دہ چہ
سل پہ لالی پورے دا یوہ پرے د بنگرو
مونبر ډیر غلیمان لیدلی دی
هغه ورک شوی دی- او مونبر.....
مونبر لا یو- ژوندی یو او اوس هم د ژوند سندره وایو
نواے زلزلی- اے زلزلی اے زلزلی
پہ اصل کنبے تا د خپل شان او عظمت خلاف
کام پورته کرے دے
تا د خپل تخلیق د غلامئ نه انکار کرے دے
باید چہ تہ په خپل دے عمل ندامت او کرے!!
حکھ چہ- ستا فطرت د اوره جور دے
ستا روح د اور او لمبے تاؤ لری
ولے زمونبر د ماشومانو انگری د ساړه کره
تہ پوهیرے چہ دا ستا د شان خلاف کار دے؟؟
تہ یقین لره چہ زه به بیا ژوند شروع کړم
زه به بیا تخلیق او کړم
زه به بیا د ژوند د بهار سندره اووایم
خوزما په زره د یو داغ پریښودو
یو داسه داغ

لکه زما یو شاعر چه وایی
داغ د حسرت د ورکیدو نه دے
اوس دغه گل د رژیډو نه دے
او داغ دا دے- چه هغه رور چه خور ترے ورکه ده
هغه خور چه رور ترے ورک دے
هغه مور چه لور ژاری
هغه لور چه مور ژاری
دغسے ژراکانے مونږ د خپل ژوند په تاریخ کنیے ډیرے کړے دی
ولے کوم کلی چه تا وړان کړه
په دغو کلو او دغو لارو کوڅو کنیے
به څومره څومره مینے خلکو کړے وے
څومره مینے به تکمیل ته رسیدلے وے
او څومره مینے به په خپل خپل اور کنیے سوزیدے
او دغه لارے کوڅے به پرے کړمے وے
هغه مینے د په څومره بے دردئے د یو بل نه اوشو کولے
هغه مینے د څومره بے وخته مړے کړے
هغه سترگے چه ځوانئے او پیغلتنوبونه په کنیے نه ځائیده
د هغو سترگو نه د د خپلو معشوقو تماشے اوشو کولے
فی الحال د زمونږ د تخلیق سرچینے اوچے کړے
خو یاد لره چه مونږ انسانان یو
مونږ ژوندی خلک یو
مونږ- کولے شو- چه د هغو تصویرونو نه
د هغو سترگو د ځوانیو نه

د هغو شونډو د مسکیتوبونو نه
خوبونه را ټول کړو
رنکونه را ټول کړو
او د نوی تخلیق تصویرونه پرے اوخندوو
اے زلزله مونږ به ستا قصه چرے هیره نه کړو
مونږ به ستا قصه خپل راتلونکو نسلونو ته
اورسوو
خو یوه قصه زمونږه هم یاده اولره
تا چه په کومو بنارونو
او کومو کورونو خپل نیت اورولے دے
هر څه د لوټے گټے کړیدی
په هم هغو ځایونو کښے مونږ
نوی بنارونه- او نوے لارے کوڅے جوړے کړے دی
نوے پیغله او نوی زلمی پکښے
د ژوند پیغامونه ویشی
او د نوی کور نه نوے حجرے ته
هر ماښام یوه نه یوه ډیوه روانه وی
او د یوے کوڅے او یوے بلے نه یوه سندره
اوریدے کپړی چه
ما پرے سیزے
څے په مکیزونو پارے
حجرے له بله ډیوه ورے

د امن لوبه

نظم: پيټر شپټ

ترجمه: سائل

ماشومانو په غولي کښې د جنگ جنگ لوبه کوله
او د وړو د جنگ د لوبې شور
توبه توبه الامان
ما د کړکڼې نه سرور بهر کړو
او اواز مې ورکړو
بچې د امن امن لوبه کوئې!
هغوئې زما اواز واوريدو
او ماته يقين اوشو.
چه اوس به د دوئې شور لږ کم شي

ماشومان خوشحاله شو
او یو بل ته یی په یوه خولۀ اووے
راخئ چہ د امن امن لوبه اوکړو!!
ولے ډیر زر په دے فکر کبے بیخی خاموش اودریدل
چہ د امن امن لوبه به کوؤ څنگه
او بیا یو بل ته غصه شول
یوکس کړکئے طرف ته مخ راواروه
او په لوړ اواز یی اووئیل
اے د دریو بالنستونو همره قدواله مشره
لږ خو مونږ پوهه هم که
چہ دامن امن لوبه خلک څنگه کوی
او طریقه ئے څه ده؟
اوس زه په فکر کبے شوم
په دے لوبه خو زه خپله هم نه پوهیږم
ځکه نو اعتراف کومه
چہ زه ددغے ماشوم
په سوال که پوهه هم شوم
خو خدائیکو هیڅ جواب ئے هم رانغے
زه اوس ددے ماشوم
دا حیرانوونکے سوال له تاسو کووم
د امن امن لوبه څنگه کیږی.

اوبسکے خہ داسے چل پہ سترگو د جانان کبے کوی
لکہ واره چہ پت پتویری پہ باران کبے کوی

زرہ چہ زخمی شی درد کوی ولے چہ درد زخمی شی
لکہ چہ سر غوندکے شمع پہ طوفان کبے کوی

ما د تپے غوندے پہ غیرہ د ژوندون کبے واخلی
ماتہ زما قیصہ پہ زار او پہ قربان کبے کوی

د غوتپے پت تبسم ہم د گلستان برخه وی
دا خلک ختکہ ژوند پہ ذات کبے او پہ خان کبے کوی

مونره مدام پہ هرہ کتہ کبے تاوان کپے دے
مونر هغه نه یو خوک چہ کتے پہ تاوان کبے کوی

د پستنه مینے د زخم د کلابه خار شم
چہ تل کلونه پہ فراق او پہ هجران کبے کوی

شمه حیران دا دلته دومره خاموشی ولے ده
کے وچے هم شی پانرے شور خو پہ خزان کبے کوی

چہ زرہ ترے غواری، سر ترے غواری، د خیال اور ترے غواری
سائل ژوندون د داسے مینے پہ ارمان کبے کوی

پېښور او کابل دواړه دوه یاران دی
لکه دوه سترگې په یو مخ د جانان دی

ما چه اووژنی خوانی او ژوندون راکړی
که ددغه که د هغه ښار خوبان دی

پستانه په خپلو ټکو کېسے معنی دی
خوشبویئے دی په ولاړه کېسے روان دی

د دنیا د ابادئے دعوه دروغ دی
چه تر خود پښتنو کورونه وړان دی

زرکے زرکے توره توره بلا سترگے
چار چاپیره رانه خومره قاتلان دی

کوټ پیرونه د مقیشو لویټے کړئے
تماشے ته ولاړ ستوری د اسمان دی

پہ بنرو ئے اوبکے ستوری ستوری کیری
ژریدلی بساپیری د روہستان دی

د بیلتون پہ غولی ویر دے اوژرا دہ
سبا بیا لوبے د زرونو پہ دامن دی

پیغامونہ د خالونو د خوبونو
تصویرونہ د کلونو د باران دی

لا پرے نہ دی نرکسی غوتے گل شوے
لولکے ئے بنریدلے پہ کریوان دی

د غمجنے نغمے خور زره د کتودے
چہ خوبان ئے د خوبونو بندیوان دی

محبت نہ دے قدم پہ قدم اور دے
خہ لمبے د انتظار خہ د ہجران دی

ستا د زلفود سایے پہ ارمان پایے
د سائل د ژوند غرمے پہ بیابان دی

زرہ قصہ نوے معنے

دلته د دے کلی حنکل ته يو ورخ

د خو صوفيانو يوه ډله راغله

د حنکل ټولو مرغو

سندرے بس کرے او د دوئی د عرفانی سندرو

په تماشه اودریدے

خو ورخے تیرے نه وے

چه يو صوفی پکنی یوه سپینه کوتره بنکار کره

ټولو مرغو ټولو کوټرو په يوه مشوره

يو کورنئ غونډه راوبلله

د مرغو مشر ته ئے

په يوه خوله يو شکایت پیش کرو

چه دے حنکل ته خو صوفيان راغلی

هغوئی پخپلو عرفانی سندرو

زمونږ د شونډو نه سندرے تروری

یواخے دا نه کوی

اوس ئے زمونږ په عزیزانو کینے د بنکار په نامه

د يو دويم ثواب اغاز كړے دے
يوه كوتره ئے د خپلو عرفاني سندرو
په تصور كښے ډوبه
بے پامه وويشتله
د دے خبرے سره
د مرغو مشر لارو
او د صوفيانو د امير په مخكښے
يے شكايه پيش كړو
امير پخپله د مرغو مشر ته
يوه پريكړے شان خبره وكړه
بنكار خوروا هم دے، حلال هم دے
دا كہ په بناړ كلي بانډه كښے وي او
كہ په صحرا دشته كښے
كہ په حنكل كښے وي هم بنكار د انسانانو حق دے
مونږه د حق ملگري
مونږ تل د حق دپاره كار كړے دے
په دے كښے ته څه وائے؟
د مرغو مشر ورته داسے ووے
ما خو لتاسو نه د بنكار شكايه نه دے كړے
شكايه د دے چه څوك بنكار كوي
هغه حنكل ته راځي
ولے د بنكار جامه كښے

هغوئی خپل بنکار کوی
چه بنکار وی کار د هغوئی
مونږه ترے خان ساتو
چه مونږه ته خپل مشران
د هر بنکاری خن د خان ساتلو
د وړوکوالی راسے
یو تربیت راکړے
ولے امیر صاحبہ!
ستاسو جامه خو د بنکاریانو جامه نه وه کنه
تاسو چه راغلے مونږه خپلے نغمے
د یو ساعت دپاره هیرے کړلے
ستاسو په شونډو عرفانی سندرو
مونږه د خان د حفاظت نه بے نیازه کړلو
مونږه شکایت نه کوو
خکه چه مونږه چه پیدا کیږو نو په خپل مرگ مونږه چرے چرے
مړه شوی نه یو، چه مرو
چرته په ډز مړه کیږو
چرته په لیندو او غشو
خو قربان تاسو خو زموږ نسل ته
یوه دوکه راکړله
هغه هم غیر پارلیمانی، غیر جمهوری شان دوکه

خُمه په ورکولارو حُم درپسے
په صبر صبر نه شی مرم درپسے

زمالایه سمندر وریه
ترخوبه شکه چانرؤم درپسے

وچرم اوبنکے شوه په سروسترگو کبے
باقی به سترکے خخوم درپسے

مړکه ژوندے ئے چه غرنه راکوے
ورتے ورتے چغے وهم درپسے

کومے کوخه به وی ابادے په تا
کومے کوخه به لټوووم درپسے

محفل شی جور تا پکبے اونه وینم
سترکے چاپیره کرخوووم درپسے

د سائل ژونده د سائل جانانه
په مات کچکول پتری وهم درپسے

په زور ساتو خاموش د لیونئے مینے رازونه
ستا مخ ئے تیرسری که زما شونډے ئے پارونه

یو حل خوبه ئے اوشیندی سپرلی د پستونخوا هم
په شونډو د غوتو کبسه د گلونو پیغامونه

دا شکے لری په پام رابادوه د وطن باده
په سترگو کبسه مو اوبسکه دی په اوبسکو کبسه زخمونه

د زره صنم خانه کبسه به ئے گورنه رسوومه
جانانه ستا د سترگو ژریدلی تصویرونه

غریبری پکبسه لیچ هسه ازغی د شوکیرونو
که سترگه رانه ډیر غواری خواره خواره خوبونه

حالات خه دی د مینے د رسمونو قاتلان دی
ستا سترگه شی سوالونه زما سترگه جوابونه

چه ژبه م ورنه کیره د مینو بے وسه له
په دے خه که لرل م د لفظونو لیکرونه

دردونه د پرهر نه بهر مه پریرده سائله

په زره ژاړه دننه پستانه محبتونه

SAMSOOR.COM

○

زمكه اوده اسمان اوده دے ٲول جهان اوده دے
ما له خوب نه راخى په خوا كښے م جانان اوده دے

چه دنيا ساه نه اخلى ٲول كائينات رٲ نه وهى
خدایه دا څوك م په څنگل كښے د ارمان اوده دے

دومره ئے پیردئے چه تصویر ئے د خوبونو جور کړی
د ملالئے د وطن خوب وینی افغان اودۀ دے
مونږ پویوی په داؤ او پیچ د ژوندانه د لویے
په مونږ ئے تندر راپرے یستے دے اسمان اودۀ دے
دا سمندر سینے زمونږ د خوانی مرگوسینے
په دے یوه یوه سینہ کبے یو طوفان اودۀ دے
په خوب کبے تا وینی ستا نوم اخلی ستا ذکر کوی
په پهرونو کبے م زړۀ د گل په شان اودۀ دے
ورته دعا مه کوه مرنه دے دعا ترے واخله
ستا شهید ستا د شاعر ئے مرد میدان اودۀ دے
چه د وطن د ترقئے بلا دعوے دی پکبے
وطن د هغه کاغذونو په ډیران اودۀ دے
په ژوبل ذهن ئے هم خیال ته رسیده غواړمه
د تصور تصویر ئے وینس دے او امکان اودۀ دے
زۀ د اخرے زمکے تل ته رسیدلے یمه
په اخری اسمان زما ماہ تابان اودۀ دے

سائله چرته چه و کفر بے وجدانه ژوندون
غضب خو دا دے چه هم هغلته وجدان اودۀ دے

ژوند خه خو يو نغمه ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری
د زرہ د درد قیصه ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

قیصه م د جانان د اداکانو د تصویر ده
بیلتون دے نیمه شپه ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

د خو پپرونه خدائے زده په زخمی زخمی اواز کبسه
سلکئے سلکئے تپه ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

غمژن دے د مودو نه روایت زمونږ د مینه
د اوبسکو سلسله ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

الفتنه درلوکے شم ستا د ناز هره خبره
خوره ده هم ترخه ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

راټول دی لیونی د بنائستونو د خوبونو
په سترگو تبصره ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

هرچا خان سره یو غزل راوړے د سائل دے
محفل دے او حجره ده خوک ئے وائی خوک ئے اوری

چرتہ چہ زر د دلبرئے او دلدارئی معیار دے
هغلته خہ د زرہ معیار او عاشقئی معیار دے

قتل ډاکے خودکش حملے زمونږ منزل او مراد
دا مود فخر معیار دا د زندگئی معیار دے

چہ خولہ پرائیزی نو تخریب ته پاروی خلکے
زمونږ په کړان وطن کبسه دا د رهبرئی معیار دے

ظاهر فقیر فقیر په زرہ کبسه منصوبے د پیسے
زمونږه دغه د پیرئی او مریدئی معیار دے

اخوا باډر ازادوی دے خوا ته بار لکوی
دا د دوستئی معیار هغه د دشمنئی معیار دے

له مانه ما هم اخلی خان په ما منل هم غواری
دا د بنده د خیال معیار دے که د خدائے معیار دے

د زره د درد په اور کبې ټول عمر شوکیر پاتې شوم
بیا هم څه نه وایم خاموش لکه تصویر پاتې شوم

کومه ادا درته زما د لیونی نیکاریده
چه د بندی مدام د زلفو په زنجیر پاتې شوم

ستا د بنائست یوسف د مصر باچائی غوښتله
زه د په یو موټی مالوچو دعوه کیر پاتې شوم

تاج محل ما نه لره تا د فن محل څه کوو
ته نور جهان نه شوے او نه زه عالمگیر پاتې شوم

مبارک تاته ستا د حسن د غرور باچائی
زه م د خپلے برخے خپل غم په جاگیر پاتې شوم

په تا کبې ځائے د غرور وو په ما کبې ځائے د مینے
تا که نظیر نه لره زه هم بے نظیر پاتې شوم

لکه د یو ټکی د یو خال د جبین په کتاب
زه ئے مفهوم زه ئے معنی زه ئے تفسیر پاتې شوم

ته ملکه د حسن لارے د خندا نه په شا
زه چه سائل وووم په ژرا پاتې په ویر پاتې شوم

لار

مونڊر د منصور د جنون تاد ملا لار اونيوه
تاد ثواب ماد الفت د ڪناه لار اونيوه

منم بلا خلك بلا خلكو ته لارے نيسي
خو تا په ڪومه خوشحالي ڪيسے زما لار اونيوه

د حسن خیال د ژوند په کومه خانگه خور نه دے
راورے چا په زرہ د دے تماشے اور نه دے

په ما ئے تورو سترگو سترگے توره توره کپلے
خنک ترے منکر شم چه زما د سترگو توره نه دے

خوند میخواری په میخانه د پسرلی کبے کوی
د گل هر جام د رنگه دک دے خو نسکور نه دے

لمبے لمبے ماللے سترگے رانه مه اروه
لام د زرہ د د د غندل غندل تکور نه دے

هنوئی د زور او زورور په مطلب خه پوهیږی
چا چه لیدلے د جانان د نظر زور نه دے

سائل د سترگو او نظیر په پیمانو خکلی دی

سائل ولاړ په میخانو کبے دے میخور نه دے

سندرہ

مونیرِ خو پکنسے کلہ کلہ تش مازیگرے کوؤ

نورِ خو پینسور

گل گل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

ژوندِ خو پکنسے تاسو کوئے مونیرِ خو تماشے کوؤ

نورِ خو پینسور

گل گل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

مونیرہ ہر ارمان پہ خندا راویرو پہ ژرا ئے ویرو

تاسو پہ قدم قدم کنسے اور یژوئے خپل ارمان

مونیرہ مروای مروای بانرہ مروای سترگے بیرتہ خو

تاسو پہ رنگونو کنسے خمار خمار کیرے گل ارمان

مونیرِ خو دعا تاسو تہ کوؤ حان تہ نسیرے کوؤ

جانہ پینسور

گل گل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

تاسو سوداگانے اوکئے مونیر سودایان اوگرخو
تاسو پہ خان لوبے اوکئے مونیرہ پہ خان هر ظلم
تاسو پہ هر گل اوکئے الوت د لولکو پہ شان
مونیر اوکرو پہ زرہ ظلم پہ خان او پہ نظر ظلم
تاسو یی پخپله قیصے مونیر ستاسو قیصے کوو

نور خو پینسور

گل گل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

تاسو د سائل هرے سندرے ته فطرت بیسے
مونیر له د سائل سندرے تل پکوروی زرونه
تاسو مونیر ته اوبسکے بیسے نول د محبت بیسے
مونیر نه ستاسو غله کاته غله سترکے تبستوی زرونه
تاسو کوئے سیل مونیر تلوسے او وسوسے کوو

نور خو پینسور

گل گل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

هر زره چه پيدا شي يو ارمان د خان سره راوري
خيال د خپله خونيه د جانان د خان سره راوري

زه لکه يواځه گل د زره په دشت اوچيرمه
سترگو نه د وايه چه باران د خان سره راوري

خدایه دا په دے باب کښے د خه فلسفه اينے ده
مينه چه پيدا شي نو هجران د خان سره راوري

ماله چه راځي اوبښکے ئے وي په بنرو خورندے
ستوري د اسمان ماه تابان د خان سره راوري

راغلم خو چه خان ته کورم خان راسره نشته دے
څوک به د جانان د کوره خان د خان سره راوري

پت چه م د سترگو نه جهان کړي د جهان تيرے
ستا سترگے يو نوے شان جهان د خان سره راوري

کله چه سائله خاموشي زره د بونکے شي
څوک خو وي چه شور د گلستان د خان سره راوري

نغمه پیکه محفل غمژن وی چه جانان نه وی
کلونه اوج شی چه اوبه نه وی باران نه وی
د ژوند مطلب خه وی معنه د احساساتو خه وی
د چا په زره کبسه چه حسرت نه وی ارمان نه وی
د کل د غیر او د ازغی د سوی نه وی خبر
چه ئه پرهر په سینه وینه په کریوان نه وی
چه سر په تن ساته په لاس کبسه ئه پریکړه نه وره
د یار دیدن داسه اسان داسه ارزان نه وی
د مینه د داغ او د لمن فلسفه نه پیژنی
د مینانو قبیله او خاندان نه وی
خوله خوله شمه د ډیره حیرانته نه ورته
چه اینه د حسن کوری او حیران نه وی
زه او جانان دغسه شپه د دیدن شپه نه کپو
چه مو په مپرو بنرو د اوبکو چراغان نه وی
زنخیر د مینه لیدنه نه شی په نظر نه راحی
سره بندی وی که زندان وی که زندان نه وی
ته د جانان په خائنه په خان باندنه خبره کوه
سائله چرته چه جانان وی هلته خان نه وی

سزا

اوس زه يواڻي ڀمه

اڪثر يواڻي ڀمه

په ڏيره ڪنڀرہ ڪنڀي هم

اڪثر يواڻي ڀمه

او ڇه يواڻي ڀمه

نو په يواڻي ڪنڀي زما د زره نه

ماتنه يو خور غوندي اواز راڻي

په دے اواز ڪنڀي ماتنه

يوه خوره غوندي خبره ڪيري

خبره دا وي ڇه ته مينه اوکھ

سزا د مينه اوخوره

ڇه د ژوندون په معني

او په مفهوم پوهه شه

زه ڇه د مينه نه د ڊڪ زرڪي نه

قيصه د مينه واؤرم

خدائڪو ڇه اور پيرم اوبوڪنيرم

دلته خوهر حسن په لويے بازار ڪنڀي ناست فنڪار دے

ڇرته ڪنڀي جال جوڙوي دام جوڙوي

ڪه ڇرته گير شمه په جال او په دام

زما د زره نه بل اواز راڻي

ڇه هه ازاد شوي هه ازاد اوگر هه

د ازادئي دغه بے ڪيفه سزا

د خان دپاره غنيمت اوگنڀرہ

اوزه يواڻي شمه

او سزاواره زندگي تيروؤم

تا وئیل چه مینه به کووُ خو پستنه مینه
ما وئیل چه ستا د خوب او خیاله هم درنه مینه
زه چه پکنیے تا د خان په حائے وینم ته ما وینے
یو بل ته به داسے مخامخ کرو ائینه مینه
ساه هم چه جانانه بے دا ستا د یاده اخلمه
دا به مینه نه وی دا به وی جانانه نه مینه
بے د مینے ژوند خه بے ایمانه ژوند وی ورک د شی
سر که د د کور په خازه هم لکی منه مینه
تام د زرگی په پرهرونو کنسے کرلے وه
تام کړه د زره په پرهرونو زرغونه مینه
ما ته سرے لمبے شوے سرے لمبے ئے زما شونډے کړے
تا په داسے سرو شونډو کنسے را کړه پیمانہ مینه
کله خان ته کورم کله تا ته حیرائے ورے
ما ته د خه داسے حقیقت کړه افسانه مینه
اود رسی دواړو جهانونو ته د اورسی
خه چه کړو په غبرکو اوازونو ترانه مینه

ساه اخلی سائل د نوی نوی کیفیت سره
ورکړی په رښتیا انسان له نوے زمانه مینه

الفت داسے لوکے دے چہ لوکیری لیدے نہ شی
دا اور خہ داسے اور دے چہ بلیری لیدے نہ شی

جانان م د خوشبو هسے د خپل وجود قایل کری
پہ خوا کبے م تاویری راتاویری لیدے نہ شی

هر گل راتہ د هغو سترکو هغو شونپو وائی
دا خوک پکنے پہ کوم هنر گبیری لیدے نہ شی

دا ستا اوبسکے زما او زما ستا د سترکو خاخی
باران دے چہ پہ هر طرف وریری لیدے نہ شی

قربان د محبت د جدائی د بے وسئی نہ
زرکے به د د ډیر ډرده ترقیری لیدے نہ شی

محفل دے د حسینو تبصره پہ شاعرئے ده
سائل چرتہ غزل وائی غبیری لیدے نہ شی

سترگے دِ هر چا له پیغام جدا جدا ور کوی
خولاریوه ور کوی زد کپره د رنستیا ور کوی

ژوند ته مفهوم ور کوی زرونو ته معنی ور کوی
خوک چه جانان هم لری گل هم په خندا ور کوی

د تبسم نه د خالونو د لوگے محبوبے
زما د سوی زره داغونو ته رنپرا ور کوی

په داسے حال کینے هم ستا غم له خنپره سترگه کوؤم
چه م په غیر کبے قتل شوے جذبے سا ور کوی

زره م نادان سہی خو دومره خونادان هم نه دے
چه د ریا په ثوابونو کبے گناہ ور کوی

مونپره غلاگانے هم د زرونو مقدسے کپرو
دلته چه خوک ور کوی زره چاته په غلا ور کوی

دا سودایان نه دی دا نوی سوداگر خلک دی
چه سوداگانے سودایانو له نسیا ور کوی

د رومبئی دیدن په ترنده لمحو کبے
س_____ا نل

تحفه جانان ته د مټين زرگي درزا ورکوي

دا زه سپورمئې په غير کيسه واخستمه
که زندگئې په غير کيسه واخستمه

شهکار د خدائې په غير کيسه خه واخستم
ما وې که خدائې په غير کيسه واخستمه

ستا د خوانئې د ټاله پريوتمه
خپله خوانئې په غير کيسه واخستمه

لکه رنډام په تئير وپسه وړي
داسه سيلئې په غير کيسه واخستمه

ستا دلبري م په ژوندون خوره شوه
ستا دلدارئې په غير کيسه واخستمه

پہ خولہ سندرہ شوہ ژرا د سائل
یوے سلگئی پہ غیر کبے واخستمہ

احساس

وؤ د بلا مودے نہ
ما پہ خپل ذہن کبے ہر خیال پہ زولنو تہلے
حکے چہ ستا د محبت حادثہ
خدائے خبر ولے خو ما خپلہ راہنما کنہلہ
خو تا ہم دغو زولنو تہ زما
خو نورے نوے جرنڈے واچولے
اوس دغہ خپلے زولنئے چہ کلہ ہم شرنکوؤم
زرئے د دے ویرے نہ
پہ خولہ لاسونہ کیدم
وایمہ ہسے نہ چہ تہ رسوا شے
او پہ الفت د خلکو

هغه ڪلڪ شوے ايمان
او ڪلڪه شوے پڻتو
ٽڪرئے نه شي ملامتہ نه شي

○

دا اوبڪے او دا وينے راتپولے ڪے سمبال ئے ڪه
خيال ئے ڪه ڏونڊ ڊ ملائي ڊ جبين خال ئے ڪه

دا ستا په سينه لونگين درے ڊے ڪه څلور لڙه
دا اوده خيالونه پڪيسے اوڇنگوه ٽال ئے ڪه

ڇان ڪه ادم خان زره لڪه غير ڊ ادم خان رباب
دورے ڊ "درخو" ڊ خاله ڇنڊ وهه مشال ئے ڪه

دا نمناڪ بانڙه په ڙرا وراڻ مخونه وراڻے خولے
جور ئے ڪه تصوير ئے ڪه جلال ئے ڪه جمال ئے ڪه

ٽول عمر له خوند حيراني نه ڪوي په سترگو ڪيسے
غم مه ڪوه ڇوڪ به ئے جواب اوکري سوال ئے ڪه

بس کہ سپارے د خیل زوال پہ ژرا مء واہ
نرشہ نارینہ سترگے ور واروہ کمال ئے کہ

غواړی د دے لارو دے کوخو نہ بے ننکی وینحل
نہ کیڑی پہ مرو اونسکو باران د پشکال ئے کہ

SAMSOOR.COM

ازغى

هغه زما په زرهه كښه
د نا مفهومو ليونو كيفيتونو كلاب
او غوروى
بيا ئه په پانړو لولكڼه د نظر
اوبنړوى
زما د هر كيفيت رنگ چه سوزى
هغه پرې ځان مشغولوى
هغه پرې لوبه كوى
دا لوبه نه راځي د لفظ د ائينه په روح كښه
كله ترې درد پيدا شى
كله ترې نعره پيدا شى
درد چه خبره كوى
مونږ ورته سندرې وايو
سندرې څه وي خو د ورك جانان په ياد كښه چغه
چغه سورې څه وي
څوك څه پوهيږي
لكه په خپلو پرهرونو كښه ازغى لتول

هغه زما په شان زما د زره نه مه اوباسئ
زما قاتل جانان زما د زره نه مه اوباسئ

لوئی د ستاسو مبارک شی ما وروکے پریدئ
زما د زره نادان زما د زره نه مه اوباسئ

په خونړو لارو چه خم جانان له حی راسره
په ما مئین ارمان زما د زره نه مه اوباسئ

زره چاؤدے دشته دی تنها شعور ور کیری پکسے
د لیونتوب پیریان زما د زره نه مه اوباسئ

زره به د حورو او غلمانو پکسے اونہ لیری
د دے دنیا خوبان زما د زره نه مه اوباسئ

د ژوند فکرونه دی که غوخ غوخ د جانان غمونه
دا لیونی یاران زما د زره نه مه اوباسئ

زره وی اباد د سائل تل په وریدونکو سترگو
دا سترگے دا باران زما د زره نه مه اوباسئ

احترام

اے د مشرق او د مغرب د شودر خیلو بچو
د دے دنیا تجربہ گاه کبے د نصیب جوارئے
تاسو بائیلی یئے
او خار مو شم بائیلی خلک
وی غلامان او غلامان د ازادئے خوبونه
چه کله هم اووینی
د دے دنیا همه غټان وارټان
ورته په خوا کبے دلان پیدا کړی غله پیدا کړی
هغوئی د دوئی په کوټو
دوئی له د سترگو کئی
داسه نوکارے کړی زخمی زخمی کړی
چه دوباره د داسه خوب د لیدو
ارمان په سترگو کبے را اونه نغاری
داسه زرگونه کاله
هغوئی لکونه خله
زمونږ د سترگو نه خوبونه وری
خوژوند خوژوند وی او د ژوند غوندے کافر په زرہ کبے
رحم هم نه وی او زمونږ نه تقاضے هم کوی

چہ مونیر د مرگ پہ خولہ کنیے
د ژوند ورہ غوندے سودا پہ سر کنیے ہم اولرو
داسے سودا چہ مونیر د خیلے غلامئے ژوند تہ ژوندی اولری
او پہ نوکارو او زخمی ککو کنیے
چرتہ وروکے او غل شوے غوندے خوب اولرو
مونیر د مغرب او د مشرق د شودر خیلو بچی
اوس ہم پہ خیلو سترکو
کنیے خہ خوبونہ لرو
خودا خوبونہ کہ ہر خوز مونیر پہ سترکو کنیے دی
زمونیر خوبونہ نہ دی
سترکے زمونیر دی خو خوبونہ ئے پردی پردی دی
نواے د مشرق او د مغرب د شودر خیلو بچو
ہغہ شلمہ صدئے
وہ د ظلمونو د زغملو صدئے
ہغہ صدئے تیرہ شوہ
د یوویشتمے صدئے خلور پنحہ کالہ نور ہم تیر شو
دا صدئے صرف د ظلمونو د زغملو نہ دہ
د دے صدئے عظمت کنیے نوے گستاخی پیدا شوہ
د دے صدئے گستاخئے
نوے بچے د غرور اوزیروو
د دے ظلمونہ اوس زمونیرہ نہ ناکام ہم غواری
د دے ظلمونہ اوس زمونیرہ نہ احترام ہم غواری

منم چه هر پستون ستائیلے شی کمال د پستو
خو هر پستون پتوی سترکے په زوال د پستو

مونږه به ویر کوؤ تر کومے کال په کال د پستو
مونږ به تر کومے ژاړو هر کال په زوال د پستو

پستون به هیچرے ازاد د غلامے نه نه شی
خو چه د ژوند په لاره یو نه سی مشال د پستو

سوال به کوی سر تور به ګرخی په پردو کوخو کبے
خو چه راخستے پستون نه وی توره ډال د پستو

ته به ترے خو ختے په ژبه خخیدونکے وینے
په خپل پرهر کبے د کبیینسودو دسمال د پستو

داسے د ولے دا پستو ژبه فقیره کړله
ته خو جلال وے د پستو ته وے جمال د پستو

خواره قسمته خه فال ګرو ته د کینولو
خدایه د کوم پستون په سر اونیسو فال د پستو

هر چا د خپل حسن يوسف بازار ته اورسوؤ
خدایه په دومره قام کبسه چاته اوکړو سوال د پښتو

زمونږ په فن به وی تر خو خواره غمژن رنگونه
مونږ به په خپل فن کبسه تر خو کوؤ ملال د پښتو

چه خائے د خپل وطن پخپله مدرسه کبسه نه شوه
په داسه حال کبسه به خه رتکے بنه شی حال د پښتو

هر چا په سر د پښتو نورے نورے ژبے زده کړے
خو پیدا شوی پکبسه کم نمک حال د پښتو

مونږه بائیللو جوار کروتل بایلات کړے دے
مونږه سرتور سر له راوړے نه دے شال د پښتو

پراته لرونه ئے په هر پراؤ کبسه پروکی پروکی
مونږ په خیالونو کبسه خائکلی تل په تال د پښتو

ورپسه کوری هدیرے دا لیونی شاعران
پښتون په لوئے لاس دفن کړے دے جنجال د پښتو

وخت را روان دے چه دا ژبه به د ژوند ژبه وی
کرا نه سائله ټول خوبونه کړه سمبال د پښتو

اوبسکے چه پيدا وے د رشتياؤ نه رشتيا ئے وے
تله په مخ زما خوشتا د مخ د گل ثنا ئے وے
عشق وؤ دا که نوره تماشه وه پوهيدو پرے نه
هر خه چه به وے زمونږه زرونو په درزا ئے وے
خان پرے که تالا خوشترگے تيته د الفت نه کړے
ماته چه به کله زره له ډډه وے نو دا ئے وے
مړے هر سحر هر مازيگر دے به جانانه ژوند
ژوند خو ترهنے وؤ چه د مينے د گناه ئے وے
تور که ئے خالونه وؤ که زلفے وے که سترگے وے
تور به وؤ دا هر خه خوشندرے د رنږا ئے وے
قيد وؤ خوشنکار ئے ازاد ئے له په نغمو کوؤ
عشق چه هر خه وے د زنجيرونو په شرتکا ئے وے
زه خه سوزونکو تماشو له پيداشوے يم
اور شو پسرله چه ستا د شونډو د خدا ئے وے
ستا معصومو سترگو چه به واخستم په غيره کيسے
هر خه چه ئے وے ماته د مينے د گناه ئے وے

ډکه وه دنيا وؤ په هر خوا د خدائے بلا بسکلی
ما سائل چه زره ته وے د کوم بسکلی نوستا ئے وے

را وینیں ئے کرم د چر د چینے شور و ستا اواز
راپورے شو لمبہ ئے کرمہ اور و ستا اواز

دے دنیا د دے سر نہ تر ہغہ سرہ پورے
جانانہ ستا د حسن پہ شان خور و ستا اواز

زما ئے پہ پائے کپہ د رگ رگ نہ وینہ وچہ
خون خور و ستا اواز او کہ میخور و ستا اواز

خنجر شہ زما زرہ ئے پراتے پراتے یورہ
کہ بیرتہ ئے راتول داسے تکور و ستا اواز

د سرو وینو کوتونہ چہ د خولے نہ غور زومہ
راکری د پے پامہ دومرہ زور و ستا اواز

و درد پکنسے د ژوند سوز د شپیلے د غریدو
چہ کوم طرف تہ تلمہ لور پہ لور و ستا اواز

سائل و د خپل خور زرہ پہ پرہر پورے
نیے

ژوندون ئے و الزام و كة پيغور و ستا اواز

SAMSOOR.COM

○

لكه د درد د تيره خريكة د پرهه خيژم
د غوخو شونډو نه ورته ورته سندرہ خيژم

د ژوند ارمان شوم د ماضي د غيرے والوتمه
د مستقبل جانان له خم اسمان ته بره خيژم

په خپلو وینو کېسې ټول عمر تلیدلې یمه
لکه لمبه یمه اکثر د خپله سره خيژم
بې قراری م سمندر هسې په حائې ولاړه
لکه لوگې د خپل قرار د سمندر خيژم

لیونې مینې بې ګودره لاهو کېرې یمه
دا چه ډوبیرمه په دې چه بې ګودره خيژم

دا چه م نور عالم ښار پار د زلزلو نه کوی
د ملاکنډ د غر اواز یم د خیبره خيژم

د پستونخوا د مخ خالونه به بخرکی کړمه
ورته شغله شغله د خپل اسمان د نمره خيژم

ملالئ بیا راشه ټپه ئې که د ژوند په نامه
زخمی به یم خو یو پستون غبرله سنګره خيژم

دا د خبرو نه اوباسمه رشتیا خبرې
دا چه بې واره په یوه یوه خبره خيژم

خمه ارمان د نارنج ګلې د میلې ریژوؤم
په موده پس کابل ته بیا د پېښوره خيژم

ده د سائل د هنر دا ادا د نوى جهان
راحم منظر ته د بائيلات د پس منظره خيژم

○

د مينے خياله ما د ژوند سحر ته اورسوه
ارمانه ما م د جانان نظر ته اورسوه

احساسه ما زما د فکر د رنرا نه جور که
ما م د ژبے او قلم سنکر ته اورسوه

چه تماشے پکبے د دواړو جهانونو او کړم
ما مازيکر د پستونخوا کودر ته اورسوه

د ملاکنډ باده په ټول پستون وطن والوځه
زما پيغام زما نه ورک د لبر ته اورسوه

اسمانه اور پکبے شامل که د جانان د نظر
دا د رنگونو ټال م هر يو غر ته اورسوه

موسم راواروه د اوبنکو باران مء بس كوه
دا پښتنه جذبې د گلو كره ته اورسوه

نوم د پښتون به د اسمانه په تندي ليكمه
سپورمئى ته اووايه خبره نمر ته اورسوه
كه پروكى پروكى دے راتول ئے كه اوغوټے ور كه
د فكر ټال م راروان اختر ته اورسوه

لكه د خيال د ليندے وټے يو تاؤ كړے غشه
زما اواز د ازادئے خيگر ته اورسوه

يه د خوبانو د جمال د پرورش وطنه
ما د جلال د تماشو منظر ته اورسوه

دے ارزوگانو خپلے ډبرے بے ارزئے ټرلي
دا در په در خلك د مينے در ته اورسوه

يه د هستئے د مړوند خوبه شوگيرے غواړمه
ما د خپل كلي وطن شور و شر ته اورسوه

وركيدئ نئ غواړم پخپله خپل تصوير جوړؤم
ټبے زما، ما م د زيره زور ته اورسوه

پستونہ عشقہ زہ ژوندے یم زہ بہ تل ژوندے یم
دغہ خبر د دنیا هغے سرتہ اورسوه

اوس زمونہ سترکے دی رندے بہ نئ شی ہرے بہ نئ شی
دا ڊیوے ہر چنار تہ ہر نستر تہ اورسوه

حالات زما نہ نادانی او جنون دواہ غواری
عقلہ سائل د لیونتوب خطر تہ اورسوه

○

چہ اوم سیزی شمع پہ ژرا نئ شی شاعر شم
پہ مخ چہ ئے یوہ اونیکہ ہم رانئ شی شاعر شم

چہ لے پہ لے کوخہ پہ کوخہ ٲولہ دنیا چانر کریم
چہ ورک زرگے م ہیچرتہ پیدا نئ شی شاعر شم

د خدائے د لویہ درہ چہ ہم تشہ لپہ راؤرم
قبولہ چہ م دلتہ ہم دعا نئ شی شاعر شم

چہ ہر خواتہ سپرے وی پہ خانسو کلونہ اوری
چہ ماتہ پکنسے یوکل پہ خندا نئ شی شاعر شم

د ورخے خوزہ ٲولہ ورخ تیرے یم مزدور یم
د شبے چہ ستا د یاد غیر کینے خوب رانئ شی شاعر شم

پہ ڊیرو چغو ہم م خاموشی ورماتہ نئ کرہ
چہ سترکے ئے تصویر کرہ کویا نئ شی شاعر شم

نن اووایی سبا به د وژلوله درخمه
وعده راسره وکړی خورښتیا نه شی شاعر شم
حالات خه هنرور شی په خپل فکر م دوکه کړی
شپه تیره شی سبا شی خورنړا نه شی شاعر شم

خه زر زر ئه پخلا کړی چه سائل تره مرور

ش

جانان چه مرور شی نو پخلا نه شی شاعر شم

○

خه په لیونو لارو روان یواخه پاته شوم
رانغه په د لارو جانان یواخه پاته شوم

ستا د سپور وړبل سایه م هم پاته په سر نه شوه
ستا د تصور په بیابان یواخه پاته شوم

کل کل پانړه پانړه م د خانکه خانکه توه شوله
سم سیلنی سپیره کرم د خزان یواخه پاته شوم

ستا د یاد لښکرو هم په نیمه لار کښه پرینودم
مخه ته راتلونکې و طوفان یواځه پاته شوم

خدائیکو که یوه اوښکه م پاته وی په سترگو کښه
څنگه به تره اوغواړم باران یواځه پاته شوم

شپه شوه حادثو د ژوندانه راپورته اوخندل
ساه م په سینه ورکړه ارمان یواځه پاته شوم

اووئیل جانان چه سائل څوک ده اود کوم ځای
ده

اودریدمه الق دلق او حیران یواځه پاته شوم

○

که م شوکیر که م بیداره زندگی کړه ده
ما په قلاره به قراره زندگی کړه ده
جانان د فن هسه تراشم فن د جانان په شانې
ما د جانان او فن دپاره زندگی کړه ده
لکه تسبیح د چا د تار د ثنا قید کښه نه یم
مالکه ساز و ته د تاره زندگی کړه ده
ژبه عظیمه قام عظیم وطن عظیم لرمه
زه هم عظیم یم که م خواره زندگی کړه ده
ما تل د خپله ځانه هم پته کړه دا خبره
ما کله به د انتظاره زندگی کړه ده

ستا د وریل د تصور سوری ته شوع نۀ یم
ما په سور نمر په لاره لاره زندگی کرے ده
چه ماته هیخ نۀ وائی زۀ به ورته خۀ وایمه
ستا په تصویر کنسے م حصاره زندگی کرے ده
چه تل م ستا د یاد ثنائ کرے شونډے غوڅے غوڅے
ما خسره ډیره کنهکاره زندگی کرے ده
شبنم م نۀ کرے خپلے اوسکے ستا د شونډو په گل
ما په بهار کنسے بے بهاره زندگی کرے ده
مونږ د جانان د ظلم زرۀ هم ازار کرے نۀ دے
مونږه خۀ داسے بے ازاره زندگی کرے ده

ستا د نظر خمار خمار کاسے په بله اوری
خوپه سائل د بے خماره زندگی
ک_____رے ده

○

دا زر زر چه بدلیری کیفیت خۀ وی جانانه
دا داغ چه م په زرۀ شی محبت خۀ وی جانانه

یا ټول جهان په زرۀ کنسے وی یا زرۀ تنک په یوتن شی
رقیب خۀ وی جانانه رقابت خۀ وی جانانه

کہ سترگے فرشتے شی نو دسترگو کار به خہ وی
پہ سترگو فرشتو کبے شرارت خہ وی جانانہ

چہ ویشته نہ دے تا دزرہ نہ خنکھ وینے خاخی
کہ دا دعوه دروغ وی حقیقت خہ وی جانانہ

دا خہ بے قراری وی چہ پرے دوه زرونہ درزیبری
فطرت خہ وی جانانہ اشارت خہ وی جانانہ

سپرلے د کومے راشی او د خہ دیارہ راشی
گل خہ وی او د گل د شونپو ست خہ وی جانانہ

دھجر او دوصل گل د مینے دوه معنے دی
دوزخ خہ وی جانانہ او جنت خہ وی جانانہ

اواز ازادول د تارہ غواری ادم خانہ
خپل سر به خارول د دارہ غواری ادم خانہ

دا سترگے تکورونہ د درخو د سترگو غواری
دا سترگے پہ دے غر کبے لارہ غواری ادم خانہ

را وینس به شی روحونه د دے لار د کاروانونو
یو شو تپے په لاره لاره غواری ادم خانه

د تیرو هیرو پلونو نه کردونه پاخول دی
دے دشت ته به وتل د بناره غواری ادم خانه

دا عشق دے چه سپرلی د ټول اولس دپاره غواری
خو ککل خو د جانان دپاره غواری ادم خانه

دا ډیره خاموشی مونږه په پټه خوله مړه نه کری
دگل په شان به چاؤدے زاره غواری ادم خانه

حالاتو ته ساه ډوبه شوه خو مونږ ته ډوبه نه شوه
دا زرونه د خطر تراره غواری ادم خانه

سائل د پښتونخوا هرے نغمے له ژبه
غواری
خو دا گناه مړه نه بیداره غواری ادم خانه

○

خومره سازونه په شپیلے کښے بندیوان پراته دی
خومره یادونه م په شونډو د ارمان پراته دی

خومره لفظونه دی چه زه پکنسه اظهار کومه
خومره لفظونه م د ژبه اویزان پراته دی

مونږ د یو بل قسم وطن د کوه قاف بساپیری
زمونږ د خیال په سینو بل قسم دیوان پراته دی

زه د زمان او د مکان ترمنځه قتل شومه
یاران په غم کبسه د زمان او د مکان پراته دی

مینه ئه نول شی نول ئه شی لکه د درد سمندر
خوک چه ترمنځه د یقین او د کمان پراته دی

زه چه هر چرته لار شم دے کوڅه له بیرته راحم
لا زنجیرونه م په پښو کبسه د جانان پراته دی

خدائے خبر دلته م و بنخ کوم خوانی مرگے ارمان
په تس نس خلی وچ ډنډرکی دریحان پراته دی

په دے کوڅه کبسه نن سائل او جانان غبرگ ژرلی
چه کانږی شکه پکنسه ستوری د اسمان پراته دی

ستا د فراق د اور کلونه م په شمار کبسه نه دی
خو بے له تاژلی ما په کوم بهار کبسه نه دی

حار د شم تا ته د حالاتو په باب خه اولیکم
اوس خو حالات هم د حالاتو په اختیار کبسه نه دی

هره بکالو به د په زره د چرو لوی کوی
داسه مزه هم د جانان په انتظار کبسه نه دی

چه پکبسه ته ئے ستا جمال پکبسه سپرلی خوروی
داسه نور خه خه دی چه ستا په پری وار کبسه نه دی

چه ستا د سترکونه حوانئ له غواری نوے ادا
لا د فطرت رنگونه اوس هم په خمار کبسه نه دی

که په قطار کبسه شو دنیا به په بنائست پوهه کری
خالونه ستا لکه د زانرو په قطار کبسه نه دی

○
خال چہ د پہ داغ زرہ د ریدی کبے خچیدلے و
هر گل پرے نشہ نشہ و تبول سپرے پرے بیکلے و

ستا پہ انتظار کبے اونیکہ اونیکہ وریدلے و
ستا نوم م د شمعے پہ شغلہ باندے لیکلے و

هر گل پرخہ پرخہ بیکاریدو سپرلی کمال کوو
ستا د غارے هار ئے د هر گل پہ مخ شیندلے و

ٲول كائنات رٲ نه وههء سٲا ء تماشه نه ٲس
هر خيز ساه نيوله ٲسه نيوله ءم خٲله ؤ

يو بغير ء بل نه هميشه نشٲ وي نيٲكٲه وي
ما چه ٲل احساس ء انتظار ٲه اور نيوله ؤ

ءا ء چا جمال ؤ چه ءنيا ئه ائنه كٲله
ءا ء چا جمال ؤ ء كوم خايه خنءيءله ؤ

هسه مو سائلي ٲرهرونه ٲه زر كو نه ؤ ؤ
ژونء مو ٲكيسه سٲا ء ليوني نظر كرله ؤ

ءرءم ن ٲه خور زر كي كبسه خور خور ء شيلئه ٲه ءوء
غله غله خريكه خريكه غوخ غوخ غريءله ؤ

خور م ؤ جمال ٲه تصور جمال م نه ليءو
ءا فراق ء چرٲه نه ٲه وصل كبسه راغله ؤ

خومره ء ء مينه ء غم اور بيءار سائله ؤ ؤم
خوب م ٲه خٲكل ء خوب ء سٲر كو ٲبٲيءله ؤ

زر ؤ او كه ٲس سر به ئه هلهٲه خامخا وههء
چرٲه چه سا ئل ء كلو ٲخم ريژوله ؤ

رنگ مِ کپل پہ وینو د خیالونو تصویرونہ
اومِ موندل نوے زمکے نوی اسمانونہ
ستا یو تبسم زما یوے اوبسکے جانانہ
خوزرہ سوالونہ کپرہ، خوزرہ جوابونہ
نن پہ زلفومہ پاکوہ اوبسکے د خالونو
خوند نہ کپری د ستورو پہ انگنر کبے ماہنامونہ
ہرہ ورخ مِ نوے تماشہ دہ جورہ کپرے
ہرہ ورخ مِ کپ کپرہ خپل غزل تہ حسرتونہ
تل مو سینکار کپری پہ دردونو پھرہونہ
تل مو پہ دردونو کبے ساتلی بہارونہ
ہر د ہجر تپری لہ مِ شونپو تہ کاسے کپرے
دوبے پہ شبنم کبے مِ لوندے سترکے کلونہ
مونر چہ کوم خوا وری جنازے د ارمانونو
ہنہ خوا وری پری د سازونو بارانونہ

ہر خو کہ د شمیر د حد نہ وتی دی دا خلی
بل دی پہ ہر خلی د سائل د زرہ داغونہ

اندیش ته

اندیشه ته شاعر ئے سترکورد زمانے ئے
زه هم د اولس سترکے زه نظر د زمانے يم
ته درد ئے ته نغمه ئے او ته خريکه د نغمے ئے
زه سوز او زه فریاد د زندگئی د ترانے يم
ته پيرکے د ایرے ئے ته بخرکے د لمبے ئے
زه سوے لوغرن يم سپیلنے لوکے لوکے يم
ته شور او ته استاذے د ژوندون د میخانے ئے
زه مئے او زه سرور او زه ساقی د پیمانے يم
ته حسن ئے ته گل ئے ته غنچه ئے ته سپرلے ئے
زه اوبسکه د شبنم يم زه خندا د تماشے يم

زما او ستا د راک او د نغمے جذبہ یوه ده
زما او ستا د ژوند د زره چاؤدون قیصه یوه ده

د ستا شعر په هر حال کبسه زما د زره خبره
زما شعر په هر حال کبسه د ستا د زره خبره
د ستا شعر د مینے او بسکلا د زره خبره
زما شعر د خور ژوند د خندا د زره خبره
د ستا شعر د درمند د لالا د زره خبره
زما شعر د غر او د صحرا د زره خبره

د ستا شعر د ژوبل مسیحا د زره خبره
زما شعر د ورونکی ناخدا د زره خبره
ستا شعر د مئین نظر د غلا د زره خبره
زما شعر د بڼے حوانے ادا د زره خبره
د ستا شعر د لوئے پښتونخوا د زره خبره
زما شعر د لوئے پښتونخوا د زره خبره
د ستا شعر د دے لوئے دنیا د زره خبره
زما شعر د دے لوئے دنیا د زره خبره

زما او ستا د گل او د ازغی تصور یو دے
زما او ستا د ژوند د سپرلی تصور یو دے

تہ سترگو ته تور غواړے تہ نظر ته رنړا غواړے
زه سترگو ته شوخ غواړم زه نظر ته ادا غواړم
تہ حسن تہ د رنگ او تہ جبین ته خندا غواړے
زه حسن ته د وینے د خالونو کډا غواړم
تہ ورک په ښاریه د ارمانونه لیونے ئے
زه ورک په ورشوگانو د حسرت بیابانے یم
تہ درد ئے د شعور تہ د احساس د زرگی سوے ئے
زه ژوند د مصور، روح د تصویر د نظارے یم

تہ الوزے اسمان ته په وزرو د فکرونو
زه ناست یمه په زمکه کرکوؤم د ارمانونو

SAMSOOR.COM

يادونه

ګرانه نظير خياله ډيره مينه...

خط د راغې د رهايي په هکله زمونږ اميدونه هم
هغه دي. کهبر او پيره مه. خدائې به خير کړي.
انشاء الله دربه شم. د تيليفون کوشش به کوم. د
حلوا خبره د هيڅ عجيبه نه ده. ستا فرمائش په
سر سترگو.. خوشحاله په دے يم چه دغلته خير

خیریت دے. ژوندے یم ہیخ غم مہ کوہ.
مارکیت خہ رنکے دے. دا یو خو یادونہ م اولیکل
خو گورنئے شوک خو بہ پر خفہ نہ شی.
لرپہ احتیاط ئے پیش کہ ہسے خو ما د گپ او
مینے پہ خاطر داسے اوکرہ خو بیا ہم زما مقصد د
ھیچا شان کنیے گستاخی نہ دہ. ولے ہغہ د گران
خبرہ چہ:

د گران زرگیہ تق چودلے بنہ ئے
خو چہ خفہ د خلکو زرونہ نہ شی

رورہ گرمی خو خدائے شتہ دومرہ نہ دہ. بس بنہ
د گوزارے ژوند دے. البتہ کہ بھرو تو نو گرمی
بہ محسوس کوو. مونر ہم انتظار خپلی یو خو
خہ اوکرو، بس پہ طمع اوسئے او مونر ہم کلک پہ
طمعہ یو. باقی د وس خبرہ نہ دہ نو نورے
خبرے بہ سرہ مخامخ کوو، کہ خیر وی، ہن
خط رالیبرہ خیر دے.
تولو ملکرو تہ سلامونہ.

ستا سائل

۱۹۸۱-۰۶-۱۶

دی ائی خان جیل

نظير خيال

يه د سترگو تور، زره دسماله، نظير خياله نن
اووايه يارانو د مارکيت ته د قيدي سلام
هغه وخت د تود سپرلي د غيرے شوکيدلے وم
زه د ديرو جيل ته د لمبو سره راغله وم
ماتہ د مارکيت يارانو لبر کتلی وو کنه
زه گل خنديدم هم پانرے پانرے ريژيدلے وم
ته هغه وخت نوے چه د دا تماشه کرے وے
تال د جدائي بانديواخے زنگيدلے وم
ورک شو ليونے سائل قلاره قلاري شوله
چا چه خه وييل خونه ئے خپله زه ترے تلے وم
دلته م سپرله زره حواله کرو خزانونو ته
زه خو چه راتلم د پسرلو سره راغله وم
هغلتہ هم هغه ليونے سپيره سائل ومه
دلته کبے هم هغه سوے لوے شان سائل یمه
هغلتہ م هم د زره پوتے راغونديے نه کرلے
دلته هم پوتے پوتے زرگی ته ناست پاکل یمه

بیا هم د مارکيت هغه خورو ترخو يارانو ته
وايه نظير خياله د يو تير او هير قيدي سلام

مہردی

خیر کہ زما نہ کوی تپوس چہ قیدی خنکہ دے
یہ نظیرہ مہردی دے کہ ژوندے دے مہردی خنکہ دے
ہغہ صراحی چہ پہ خت خت تر شراب اوخاخی
خور چہ وی مدام پہ خندا کل دریدی خنکہ دے

لالون

غیے غیے سترے او کاتے پکبے وارہ وارہ
ہغسے اودہ دے او کہ نمہر پر اختلے دے
لبستہ د چند نیوئے تاؤ کرے دہ کہ نہ دہ لا
نن سبا پہ کور دے کہ تانرے تہ تستیدلے دے
ہغہ پہ لوگو کبے کلہ کلہ چہ بہ الوتو
اوس ہم پہ ہوا دے کہ نہ خپل کور تہ راغلے دے
وینے کہ خوب کوی کہ نہ وی را پیدا ئے کہ
بسے ئے پہ ژرا کہ پس د ہغے پہ خندا ئے کہ

اسلام موچی

شتہ کنہ پہ قد لکہ د سروے او پہ رنگ گلاب
ہغہ د ازغو ازغو نہ د کہ حوانی دنک گلاب
خلکو لہ شپیلے جورئی کہ خلکو تہ تپے کوی
کار کوی کہ یو بل تہ ہم ہغہ شان قیصرے کوی

کل او نظير

کل او نظير دواړه چه په جنگ وی په دوکان کښه
زه ئه تماشه کووم روژه وی او گرمی وی
کله کله شپه چه رونیوؤ درز او غوبل وی
یو خوا چمیاری کرمه او بل خوا تیلری وی
خه به لوبه کرمه وی خندا به وی نغمه به وی
خوا کښه چه م ناست دا نازولی بسپیری وی

زورزمین

شوخ او خندنه خندنه وچ کړکي کړکي بدن
هغه بیمارئ خپله خنکه دے او چرته دے
هغه چه مارکیت ته راروان به په ټوپونوؤ
ناست دے په مارکیت کښه او کنه اوتے کودرته دے

احسان الله

ستا خندا او ستا ټپه کوټه د منزری بابا
هغه په جانان پسے ژړا د سیف الله ژړا
نه به م ته هیر شه نه هغه نه هغه شپه هیره
هغه د لاسونو پړقول او لیونئ کډا

وړو كے شیر علی زما كشر ورور

هغه چه يو وړخ تر نه پيالئ مار كيت كېسے ماتے شوے
خلكو چه لاس پړق وهل او تا ورتہ كنخل كول
هغه شرم كير شیر علی اوس هم چرتہ شتہ كنه
چا چه به مار كيت كېسے د تنزری غوندے تلل كول

بنړيا

دلته يو بنړيا و په خوره خوله به ئے خورل كول
دلته ئے مار كيت كېسے د لړكو تال لگولے وه
مړ دے كه ژوند دے د مار كيت چكروهي كنه
درے كزه سلام ئے ماتہ جيل ته راليرلے وه
خلك خه هونسيار دى د قيديانو يارى نه كوى
خلك د بے دره چنگنړيانو يارى نه كوى
يہ سادہ سائله په چټئے اتے انے لكى
خان كه ناغرضه اخر خه په بهانے لكى

وخت به راشي بڼه مضبوطه غاړه به ملاؤ كړو

پوخ به د اومو بانو د وريژو نه پولواؤ كړو

وايه قيصے بڼے دى خود زره علاج پر نه كيرى
ستا په مزدورئ كلى بند كيرى تاج پر نه كيرى
هسے نه چه دا لوړه خوانى درنه رانكته شى
ستا د چنغلے پاپئے د مينے درته لته شى
دا د د سور وخت دے نشه كيرہ اوده كيرہ مه
كار كوه، مانښام كورته په منډه خه اودريرہ مه

حبیب گل نمبر ۱

پلار د لالون ختکھ دے او یار د سائل ختکھ دے
ستا حبیب گل ختکھ دے زما حبیب گل ختکھ دے
دومره ورتہ وایہ چہ سائل درتہ سلام کوی
پس د یو سلام نہ درتہ دارنکے کلام کوی
بسکے چہ وی باران او ستا دوکان پکبے راو خاشی
تہ پہ خاں اختہ شے مونر پہ چرت تپے کوو پکبے
شور د لیونو مارکیٹ پہ مخہ راا خستے وی
وریزے پہ اور باند وی لاسونہ پرقوو پکبے
ستا حبیب گل یار چہ راتہ غلی او خوار خوار کوری
مونر بوتی د یو او بل د مخے تختوو پکبے
دے وی دنہ ناست مونر ورتہ ست قدرے ہم نہ کوو
دا د پتیلو سرونہ شرنگ شرنگ تنکوو پکبے

دغہ پروگرام بہ خامخا کوو چہ درشمہ

دیرہ لرے نہ دہ یارہ زر بہ دربہر شمه

حبیب گل نمبر ۲

کرانہ نظیر خیالہ نمبر دو حبیب گل ختکھ دے
زیات دے پہ پلنو کہ پہ اور دو حبیب گل ختکھ دے

خهٔ مقدمو خوار كهٔ او خهٔ د داؤ د خان وادهٔ
خلاص كړي د ايمانہ سرے نن سبا دے گران وادهٔ
دغه خهٔ كے دغه كياره باره پر هم تيره شوہ
لويہ شپه د ژمي ناقلا رھ پر هم تيره شوہ
اورے شولو اوس د پھ دوكان كيسے منزري كوي
خان ته د كنخل كوي دوكان ته د بنيري كوي
يا د كوي خوب يا پھ مار كيت كيسے د چكر وهي
خوك ئے كهٔ پھ سر وهي نودے د ئے پھ بنكر وهي
او فلانيه او فلانيه برے كړے هر وخته
دندے ختے سخا چقرے خړے لړے هر وخته
زهٔ وم بدقسمته چه شريك ئے پھ بناد ئي نهٔ شوم
زهٔ جنجي د خپل داؤ د ورارهٔ د سرے ډولئے نهٔ شوم

كاش چه داؤ د خان پھ سور پالنگ باند ختله وے
يو بازو د كټ ئے سائل هم پھ لاس نيولے وے
نهٔ وه پھ قسمت كيسے د سائل دا خوشحالي وايه
وايه حبيب كل ته م بيا بيا مباركي وايه

ابراهيم

تله ئے د كوتر هسے پاپئے ئے د تنزري دي
ستر كے ئے د باز هسے ويسته ئے د كډوري دي

مونخ پیژنی، خوب پیژنی کور او دوکان پیژنی
مور پیژنی، پلار پیژنی صرف یو حان پیژنی
ضد ئے د خانانو چل او ول ئے د بناریانو دے
هم خپله بابا دے هم ئے خوئی د ماشومانو دے
نشته په مارکیت کبے خوک دده په شان بټک بټک
دے او پلار ئے تک په تک او دے اوزوی ئے تک په تک
توله دنیا کی د ده یو خو بنکی پتوان دی
دغه ئے کلونه د ژوندون د گلستان دی
نه خاندی چه خاندی ته به وائے چرته دزے وی
چتر دے خودا ئے دستئی او حوائی ورخے دی

ژوند دے، کبے لارے، دے روان پر په اټکل دے
بنکاری سم سرے خولر په زرّه باندے درغل دے

تصویر

تہ ئے منے او کہ نہ
خوما تہ ستا روح بے قرارہ یو او از کرے و
ماتہ ئے وے سائلہ
درتہ یوہ پتہ خبرہ کوؤم
ما د حالاتو نہ تخلیق کہ
او تصویر م کہ
بے قرار ئے سترے کر م
کہ چرتہ ستا د فن پہ غیرہ کنسے قرار او موم
تہ ما تخلیق کرے او تصویر م کرے
او د خیل زرہ پہ دیوالہ پورے م خورد کر لے
داسے تخلیق داسے تصویر م کرے
چہ اوس تصویر نہ ئے خبرے کوے
خو دغہ ستا تصویر
زما تخلیق د حان سرہ ورے
کہ نہ دا ماتہ پر پردے
دا فیصلہ اوس ستا خوبسے او ستا معیار تہ پر پردم

پستون

وخته پرون كٔ تا ویشلے كٔ وژلے پستون
نن ئے منے كٔ نهٔ منے خوزیریدلے پستون
ٲول به لؤ نهٔ كړی دا همه جهان به سترے شی پرے
مونږه خٔ داسے په هر غر او سم کرلے پستون
هغه تختئی چه پرے لیک شوی د نړئی قامونه
پکښے په سرو وینو په زور دے ځان لیکلے پستون
منم چه بام ته د شعور به رسیدلے نهٔ وی
خو هم په دغے پورئی خو پاټکی ختلے پستون
وی به نالوستے خو دا چا ته چه نالوستے ښکاری
دغے لوستلو خلکو هم نهٔ دے لوستلے پستون

وینو ئے شونہ دے گواہئی لہ د تاریخ سرے کری
لکہ د گل پہ خپل پرہر کبے خندیدلے پستون
نمر د مرام بہ ئے تندے پہ پلوشو اووینحی
خان د سرو وینو پہ سیلاب کبے رانیولے پستون
حالاتو خہ پہ بے دردئی کہ پہ مخ مخ نوکارے
ولے پہ داسے حال کبے ہم دے بلا بکلے پستون
د غیریت پردے شلوی لکہ فنکار پہ ہنر
د پردی کلی نہ خپل کلی تہ راغلے پستون
پہ خپلو سترگو کبے ئے بلے دی اوس خپلے دیوے
پخپلو سترگو دے پردی عالم لیدلے پستون
پستون پہ خپلو لاسو، خپلو متو، خپلو گوتو
لکہ د سوال قطرہ پردی اور تہ نیولے پستون
پستون پستون دے خپلہ خاورہ خپل وطن ئے نہ خوری
دا خو خو خپلو پہ پردو خلکو خورلے پستون
چہ پریوزی یو سروی چہ پاخی وی زرہا سرونہ
داسے پریوتے پستون داسے پاخیدلے پستون
دنیا دہ تماشے کرے، دہ دنیا تماشے
پہ دے دنیا پورے دنیا دہ خندولے پستون

په هر حالت کيسے ئے لرلے په سر تاج د وطن
په هر حالت کيسے د عظمت دولت لرلے پښتون

د خوشحال خان د ننگ او پت د مستو مئيو خمار
د باچا خان د تصور په کنډول خکله پښتون

ورته د هر دور تاريخ څومره درانه کتلی
دنیا په څومره سپکو کانپرو و تللے پښتون

پښتون زمړے و دا زمړے پردو وژلے نه شو
که ورته خپلو نه وے بند په بند لرلے پښتون

خنک ئے د هر بازاره خپل سر سلامت راوړے
خپلے انالکه جانان نیازين ساتلے پښتون

هغوئی په پتو کيسے د لاس شو که بايللے پښتون
مونږ د خپل لاس پتو کيسے اوبسودو کتلے پښتون

هغوئی نعرے کړے ورک شو، مونږ وے خبردار موجود دے
هغه مغرور پښتون دے، هغه نازولے پښتون

پرون ئے و، نن ئے هم شته، سبا به هم اولری
که ژر بدلے، در د بدلے، تز نيدلے پښتون

د پردے شاته دے په خوله ئے پروت دے لاس

سائله

پخپل وطن کيسے ورک دے، نۀ دے چرتہ تلے پښتون

خو به د زره درزا په "لے ستا د سلکو شمارم
تر خو به گوتے په مثال د ليونو شمارم

تۀ به خپل وران خالونه خو په ائينه کيسے شمارے
زه به خو ستا اوبسکے په خو کو د بنږو شمارم
زه د ژوند خيال، لکه چه قيد يم ازادی غواړمه
د زولنو په شرنک، شرنک شرنک ستا د بنږو شمارم
زه او جانان اوشوے مودے چه د يوبله ورک يو
سحر مابښام د بيلتانه د ورخو شپو شمارم
گرخمه زه هم د وطن په سيل راوتے يم
سوی کلونه د وطن د کلدرو شمارم
د شونډو پانږے م شي پانږے د خزان والوزی
پانږے چه زه د خپل تاريخ د سپارو شمارم
نظر م رپی په نظر کيسے م جنډے اورپی
بتکی چه زه د خپلو لویو استانو شمارم
د بيت نيکه دعا قبوله شوه، رشتيا نۀ شوله
تش تش سرونه د بائلو پښتنو شمارم

نمر ته په طمع د سائل د خپل جانان د

دین

هره شپه ستوری د اسمان په کنارو شمارم

تل 2005/3/28

ټرون

د ډاکټر صابر په نوم

مونږه بایلونکی خلک، مونږه خان کټوونکی خلک

مونږه به یو تلونکی خلک، مونږه به یور اتلونکی خلک

مونڙه ڪه نه ٿو هم نويو به، مونڙ به چر نه مرو
مونڙه د زرونو په انگنڙ ڪنڙ اوسيدونڪي خلڪ

مونڙ به په مرگ هم د خپل ورڪ جنت دعوه پر نه ٿو
مونڙه د خپل ژوند د جنت نه راشرونڪي خلڪ
مونڙ به د ژوند د پاره نوڙ تماشه جو روو
مونڙ د دارونو په سرونو ڪڍيدونڪي خلڪ

مونڙ د عمل د روايت د امانت ليوني
مونڙه د غرونو سره تل تل جتيدونڪي خلڪ

مونڙ د زمونڙ د الفتونو ياران مره نه ڪنڙي
مونڙه د مرگ نه پس واپس راز پريدونڪي خلڪ

په مونڙ زمونڙ غم خاموشي راپيرزو ڪر نه ده
مونڙه ڪويانه خلڪ مونڙه غريديونڪي خلڪ

مونڙ يو چه ورن ڪرو زرونه، مونڙ يو چه راجور ڪرو زرونه
مونڙ ورنونونڪي خلڪ، مونڙه جو روونڪي خلڪ

په د هنر هر علامت تصوير ڪوو د ژوندون
مونڙه د زلفو په ٿالونو زنگيدونڪي خلڪ

مونڊر د "درخو" په بنډو ټيرووير بنډلي زرونه
مونڊر د ادم د رباب سوز کيسه سوزيدونکي خلک

په ژوند هم رنگ ویشی سائله رنډاکانې ویشی
د مرگه بس هم د رنډا اورنگ ویشوونکي خلک

څلورم اپریل ۲۰۰۷ - پېښور

SAMSOOR.COM

هر خو هم كه هيخ چل د ژوندون ماله نه راته
د ژوند جنون م دا و چه مرگ خواله نه راته

بل هيچا پيژندے نه شوے زما د "بخت" كړمے
بدبخته په هيخ چل زما تر خياله نه راته

دا قام په كومه تله و د خپل تاريخ د كوره
لوئے قام و خود خپل مړي ژر له نه راته
مونږ ډډے ته مودے اوشوے چه نه شو د غرمو نه
د خپل ديواله سورے تر ديواله نه راته

شائد زما حسونه پردی شوی و زمانه
نن ستا د خولو بوئے ستا د دسماله نه راته

شغلے م د شهيد زرگي د داغه پورته نه شوے
پيغام چه اديرے ته ستا د خاله نه راته

تاريخ خو ما ته ستا په حقله بل خه وو وئيلي
پښتون خو به خپل كور ته چرے غلا له نه راته

ڪه ڏيره ورته ماد مستقبل سندرہ اووے
ماضي م نوڪے چرخے ڪرے تر حاله نه راتہ

دا بنه شوہ چه تا سترگے خه وئيلو ته ڪرے پورته
جواب راله راتہ ولے بے سواله نه راتہ

يخ پخ وُد سا ئل د هنرونو تصويرونه
چه سترگولہ ئے تاؤ ستا د جماله نه راتہ

۲۰۰۲/۱۱/۸

پښور

"اودا ڪلزار دے"

اودا ڪلزار دے
د ڪلونو د خوبونو فنڪار

د سرو لمبو لمبو ګلونو فنکار
د ژوند د سوو سوو زرونو فنکار
د لیونتوب د تصویرونو فنکار
د زرۀ په سر د پرهرونو فنکار
د پرهرونو د دردونو فنکار

او دا ګلزار دے

د پستون د ارمانونو ګلزار
د پستنو د انقلاب د ترانو ویونکے
د پستنو د تیرو هیرو زمانو ویونکے
د پستنو د لړزونکو افسانو ویونکے
د لیونو جذبو ویونکے لیونے ویونکے
د ژوند پرستو د نیمګړے افسانے ویونکے

او دا ګلزار دے

هم هغه ګلزار دے

زۀ به ئے نه پیژنم

تۀ به ئے نه پیژنم

او دا ګلزار دے

هم هغه ګلزار دے

د پستنو د ترانو ویونکے

د پستنو د تلوسو ترجمان

د پښتو د ارمانونو اواز
د پښتو د وسوسو ترجمان

اوس ئے د شونډو نه نارونه وتی
اوس چه خندا ورشی خندلے نه شی
اوس ئے د سترکو سمندر اوچ شوے
اوس چه ژړا ورشی ژړلے نه شی
اوس ئے د ژړے سر تنراکے پروت دے
اوس پرے د یار ثناء وئیلے نه شی

اودا گلزار دے

هم هغه گلزار دے

اوس ئے په زړه کښے د سندرے ارمان قید ساتلے
اوس پخپل زړه کښے د سندرو لیونئے کوترے
په پنجره بندے ساتی

سحر ما بنام ورته په تته ژبه

په غلی غلی اواز

نه اوریدونکی اواز

په رورو وائی چه بهر مه اوځی

بهر حالات ښه نه دی

بهر په کلی کښے په هر کوټ پیر کښے

پام کوئے یو نه یو قاتل ولاړ دے

بهر فضا کښے د بارودو بندکی ډزیږی

په ټول وطن كښه د بارودو بوټه دے

او دا گلزار دے

هم هغه گلزار دے

دا ئه دوكان كړه دے

خپل كاروبار له دوكان

په دے دوكان كښه نه تېله او نه باجا پرته وي

په دے دوكان كښه نه رباب نه سرينده پرته وي

په دے دوكان كښه كه سحر شي كه ماښام شي، شي د

دلته اواز قيدي وي، دلته كښه رياض نه كيږي

نو ته به وائې چه بيا دا دوكان دوكان د خه دے؟

په دے كښه خه خرڅيږي

نو په زما د جنون ډكه ليونيه اشنا

د پښتنو په ترانو مئينه

اوس ستا د مينه او د ژوند د ترانو ويونكه

ستا د ماضي او مستقبل د افسانو ويونكه

ستا د خور زړه د تلوسو ويونكه

ستا د ننگ پت او د غيرت د ولولو ويونكه

ستا د خوبونو او خيالونو د سندرو مجرم

په دے دوكان كښه اوس د هغو ليونو سندرو

رياضت نه كوي كباب خرڅوي

د دہ پہ شونڊو قتل شوے نغمے

او قتل شوو نغمو یخ لاشونہ

به دے تر خو پہ اوږو

د حان سره کرخوی

د دے نغمو دپاره

به د کفن دفن خه غم په کاروی

ولے کفن دفن له

خو هم سړی په کار احساس په کار دے

ولے په دے میدان خو

چه سړے هر خوا ته نظر اړوی

په هر طرف یو اډیره لیدے شی

شپه راشی ورخ تیره شی

شپه تیره بیا سحر شی

خو د دے لوئیے اډیرے په خوا کبے

خوک ژوندی خلق په نظر را نه شی

اخر د دغو قتل شوو نغمو

مړی به خوک بنخوی

او د زرگونو نغمو مړو له به

په دے پښتون وطن کبے

داسے د سرو سره تللے زمکه

بے حده کرانه زمکه خوک ورکوی

دغه فنکار د کرائے د دوکان

چہ نن کباب خرخوی
اود نغمو لاشونہ
پہ خپلو سترو اورو
سحر ماہنامہ کرخوی
دے لہ بہ دومرہ بلا کرانہ زمکہ
اخر پہ خہ شی اخلی

۲۳ اگست ۲۰۰۷

پینسور

SAMSOOR.COM

د غزل خوب ته م د نوی ژوندون خیال راؤره
زما "درخو" چرته په سترگو کبے خو سوال راؤره

نن م والله بلا بلا په زره را اووریدے
نن لکه غیروغشے راشه او وصال راؤره

کال پس انکار له راغے، راغے او په مخه لاړو
دا م جانان مال له تحفه د نوی کال راؤره

داغ م د زره د "ریدی" اونه کرے شعلے محبوبے
ته چه راخے نو خامخا په زنه خال راؤره

تا پرهر کرے زره م اوس هم وینه نه بس کوی
د لوپتے گل د رسوا نه کړی دسمال راؤره

زما د خور سترگو دردونه پکبے نغبستی یوسه
اور د جمال په اننگو کبے د جلال راؤره

پاتے ترستا د تصور تصویر نیمکړے نه شی
د خپل سا ئل د هنر گوتو له کمال راؤره

خه په هونسيارو ليونو سترگو د وړولم
نصيبه خه په خونړو سترگو د وړولم
نشه م داسه كړي چه كړي م تماشه تماشه
خه په نشو په تماشو سترگو د وړولم
پرهر پرهر په وينو سور بڼه ئه نادان زرگيه
غشي تر دانگي په ليندو سترگو د وړولم
عشقه د كوم ارمان خواني درته راياده كړمه
د پينلو پينلو په حلمو سترگو د وړولم
خوب به تر خنكه په خنكل د شو كپرو او كړمه
خه په بيدارو په اودو سترگو د وړولم
يه زما گران زما مئين زما دشمن زرگيه
چه ئه وژلم په هغو سترگو د وړولم
چه پكښې خان ته كورم مات مات پكښې خان وينمه
په ماتو ماتو ائينو سترگو د وړولم

اوس به سا نل خوري تندكونه، چوم نه ته

زرگيه

په داسه دكو پيمانو سترگو د وړولم